EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 57 Haziran 1992

Erken seçimden bugüne

Nispi durgunluk ve tasfiyecilik

Erken seçimden bu yana 7 aylık bir süre geçti. Bu 7 aylık süre, kitle eylemliliğinin nispeten gerilediği, terörün dozajının arttığı, sınıf hareketindeki durgunluk ve Kürt ulusal hareketindeki nispi gerilemeye paralel olarak, sol hareketin iç bunalımının daha da derinleştiği bir dönem olarak yaşandı.

EKİM, erken seçimin hemen ertesinde, burjuva düzenin yeni hükümetinin de bir terör ve özel savaş hükümeti olmak zorunda olduğunu belirtti. Gündeme getirilen "demokratikleşme" saldırısının temel rolünün terörü meşrulaştırmak, terörle yıldırılan kitleleri ve devrimcileri de düzeniçine, legaliteye çekecek çeşitli araçlar yaratmak olduğunu vurguladı. Bu politik manevra, kitleyle devrimcileri birbirinden yalıtmak, devrimcileri ve devrimci örgütleri fiziken ya da ehlileştirerek yoketmek amacıyla terörü daha da yoğunlaştırmaya dayanıyordu.

Düzen bu politik manevrayı başarıya ulaştırabilmek amacıyla çeşitli yöntemler denemekte, çeşitli araçlardan yararlanmaktadır.

Devlet terörü devrimcileri ezmek, kitleleri sindirmek için yoğun bir biçimde kullanılırken, kitlelerin tepkisini nötralize etmek amacıyla yeni araç ve yöntemler uygulanmaktadır. Faşist-lümpen kesimlerin aktif desteği harekete geçirilerek toplu infazlarda bayrak astırılıp İstiklal Marşı söylettirilmekte, 055'e ihbar yağıyor kampanyası düzenlenerek devlet lehine bir psikolojik ortam yaratılmaya çalışılmaktadır. "Halk devleti destekliyor" demagojisi etkin bir tarzda kullanılmaktadır.

Düzen kendi iç sorunlarını kısa vadede çözmek bir yana, hafifletmekte dahi zorlanmaktadır. Dün kitleleri harekete geçiren etkenler -yıpranmış ANAP hükümeti faktörü bir yana bırakılırsa- bugün de yakıcılığını korumakta, işçi sınıfı ve emekçi kitleler nezdinde huzursuzluk yaratıcı faktörler olmaya devam etmektedir. Düzen kitle muhalefetini dizginleyebilmenin sınırlı olanaklarından birinin de dikkati dış sorunlarda odaklaştırmak olduğunun bilinciyle hareket etmekte, gündemi dış sorunlara kaydırarak, şovenizm cereyanını kuvvetlendirmektedir. Şoven kampanya, geniş emekçi yığınları bölmek, atomize etmek ve "parlak ve sorunsuz bir gelecek" illüzyonu yaratarak sınıf tepkisini köreltmek amacıyla yoğun bir biçimde körüklenmektedir.

Yeni burjuva hükümet, düzenin tüm ideolojik aygıtlarının aktif desteği aracılığıyla, kitlelerin dikkatini iç sorunlardan dış sorunlara çekmeye çalışmaktadır.

Ayrıca, bu politik manevranın başarıya ulaşması için tüm düzen kurumları bir "konsensüs" halindedir. Geçen 7 aylık süre tam bir "muhalefet"sizlik dönemidir. Muhalefetteki burjuva partiler hükümete pasif bir destek sağlamaktadırlar. Sendikalar, muhalefetetmek bir yana, hükümetin sınıf içindeki gönüllü propagandacıları olarak çalışmaktadır. Düzen basını ise tek bir ses halinde hükümetin propagandasını yapmakta, devrimci hareket ve Kürt ulusal hareketi hakkında hummalı bir karalama kampanyası yürütmektedir.

Kısacası tüm kurumlarıyla düzen, Kürt ulusal hareketini geriletmek, devrimci hareketi ezmek ve işçi hareketini dizginlemek amacıyla, koro halinde baskı ve teröre eşlik eden yoğun bir ideolojik kampanya yürütmektedir.

*

İşçi hareketinin nispi durgunluğu, Newroz olaylarının ardından Kürt ulusal hareketindeki

nispi gerileme, yoğunluğu artan devlet terörü ve tüm bunlara eşlik eden demokratikleşme vaatleri, geriletici etkisini en dolaysız biçimde sol hareket içinde göstermektedir.

Geçmişteki küçük-burjuva toplumsal tabanını yitirmiş olan ve ideolojik planda uzun süredir bir "kimlik" bunalımı yaşayan devrimci hareket, son yıllarını, gelişen işçi hareketine yönelerek güç toplama ve bu yolla da yaşadığı bunalımı örterek erteleme çabası içinde geçirmiştir. Ne var ki bu süre içinde işçi sınıfı içinde önemli bir mevzi yaratamadığı gibi, geleneksel küçük-burjuva perspektiflerini aşarak ideolojik-politik bir yenilenmeyi de başaramadı. Bunu başaramadığı ölçüde ise, sınıf hareketinin canlılığı ve Kürt ulusal mücadelesinin yükselişi, yalnızca bu hareketlerin iç bunalımlarını bir süre için ertelemelerine yaradı.

İşçi hareketinde kısa süreli bir gerilemenin ve Kürt ulusal mücadelesinde mevzi kaybının yaşandığı bugün, devrimci harketteki bunalım ve iç zayıflıklar daha belirgin bir biçimde açığa çıkmaktadır. Sol hareketi uzun süredir etkisinde bulunduran ve şu ana dek tek sonucu reformizm ve örgütsel tasfiye olan legalizm cereyanı, sözkonusu faktörlerin etkisiyle, bugün, sol hareketin "illegaliteye en düşkün" kesimlerini bile kucaklayan bir cereyana dönüşmektedir.

Geçen 7 aylık süreyi kapsayan, aslında hiç de şaşırtıcı olmayan, üstelik yalnızca yeni hükümetin politik manevralarıyla da açıklanamayacak olan sınıf hareketindeki durgunluk, bu kısa süreli ve kısa süreceği de kesin olan bekleme molası, sol hareketteki iç erozyonu ve iddiasızlaşmayı günyüzüne çıkarmaya fazlasıyla yetti.

Birdenbire, gerçekte sınıf olma bilinci konusunda önemli kazanımlar elde eden ve son yıllarda tarihinin en hareketli dönemini yaşayan işçi sınıfının bir "burjuva kuşatma altında boğulduğu" keşfedildi. Sol hareketin meşruluğunu ancak legal parti aracılığıyla sağlayabileceğine ilişkin bir dizi reformist "teori" üretilmeye başlandı. İşçinin Sesi, Kurtuluş ve derken TDKP, "Komintern partilerinin legal partiler olduğu" gerçeğini aniden peşpeşe hatırlayıverdiler. TKP-ML Hareketi gibi diğer bazıları ise ,"doğru ama henüz erken" diyerek bu koroya yarı gönüllü olarak katıldılar.

Yalnızca devrimci illegalitenin değil, aynı zamanda devrimci legalitenin de yoğun bir terörle boğulmaya çalışıldığı bir devrim ülkesinde; sınıfla kalıcı bağlar kurulmadan, sağlam bir ihtilalci illegal sınıf örgütlenmesi ve siyaseti inşa edilmeden, buna uygun bir kadrolaşma ve çalışma tarzı oturtulmadan, tüm bu kritik görevler gerçekleştirilmeden, legal parti denemeye kalkmak, reformizmden ve tasfiyeden başka bir sonuca varmaz.

Açık terörcü bir rejimin hakim olduğu bugünün Türkiyesini, legalitenin bir dizi sınıf çatışmasının ürünü olarak "fethedildiği" coğrafyalarla karıştırmak; üstelik bu temel farklılığa karşın, o ülkelerde yaşanan yenilgilerde ya da yozlaşmalarda legaliteye belbağlamanın oynadığı özel role gözlerini kapayarak bu deneyimleri "taklit" etmeye çalışmak, en hafif deyimiyle bönlüktür. Öte yandan bu, aynı zamanda, politikayı sınıf dengelerine değil, dış cereyanlara, konjonktürel dalgalanmalara bakarak yapmak anlamına gelir. Sınıf içinde kolay güç olma beklentisi yaşayan küçük-burjuva bakışaçısı, sınıf hareketindeki ilk durgunluğun ardından umutsuzluğa düşmekte ve "kolay güç olunacak" başka alanlar arayışına yönelmektedir. Yeniden boy veren ve artık yayın alanından siyasal örgütlenme gibi kritik bir alana doğru genişleyen legalizm cereyanı bunun ifadesidir.

Sonuç olarak, yaşanan süreç, sol hareketteki güçsüzlük ruh halinin, iddiasızlaşmanın ulaştığı boyutları da açığa çıkarmış bulunuyor. Temelinde ihtilalci bir sınıf hareketi yaratmak bulunan ısrarlı sınıf yönelimiyle, temelinde bir "güç" olma güdüsünün yattığı iki farklı yaklaşım arasındaki ayrımın netleşmesidir bu.

*

Burjuvazinin DYP-SHP kolisyon hükümeti aracılığıyla yaratmaya çalıştığı yanılsamaların etkili olmasında, kitleler ve sol hareket nezdinde belirli bir etki alanı yaratabilmesinde en önemli faktör, son bir yıllık sürecin sınıf hareketi açısından nispeten durgun bir dönem olmasıdır.

DYP-SHP hükümetini, "umut hükümeti" olarak lanse etmeye dayalı ideolojik kampanyanın sınıf içerisinde de belirli bir etki alanı yarattığı kuşkusuzdur. Son dönemlerde, işten

atılmaların yoğunlaşarak sürmesine karşın, sınıftan bu saldırıya anlamlı bir karşı koyuşun gelmemesinde bu faktörün de belirli bir etkisi vardır.

Ne var ki, bu suskunluk geçicidir ve yalnızca yeni hükümetin yarattığı yanılsamalarla açıklanamaz. Hele hele yeni hükümetin sınıf üzerinde bir "ideolojik kuşatma" yarattığından sözetmek, özünde devrimci dinamikleri görmeyen ve sınıfa güvensizliğe dayanan, yalnızca yanlış değil, aynı zamanda siyasal açıdan tehlikeli bir yaklaşımdır da.

İşçi hareketinin dünkü gelişme düzeyi, toplusözleşme dönemlerine bağlı olarak yükseliş gösteren bir hareketlilikti. Gelişme ritmi toplusözleşme dönemlerine bağlı olan politikleşmemiş bir işçi hareketinden, üstelik de yıpranmamış bir yeni hükümetin varlığı koşullarında, eski düzeyini aşan bir hareketlilik beklemek hiç de gerçekçi değildir.

İşçi hareketinin bugün içinde bulunduğu "kuşatma", 30 yıldır içinde bulunduğu "kuşatma"dan farklı değildir: Politik öndersizlik... İşçi hareketinde yaşanan nispi durgunluğun komünistler açısından gözetilmesi gereken temel nedenlerinden biri de budur. Geçmiş süreçte çeşitli eylemler deneyen, bu eylemleriyle fiilen sendika bürokrasisinin inisiyatifini de aşan sınıf hareketinin, bu noktada daha ileri bir önderlik düzeyi ile buluşamayınca, nispi bir durgunluk yaşaması da normaldir. Sorun legaliteye kaçmak, Kürt dinamiğine yaslanmak vb. değil, ısrarlı bir devrimci sınıf çalışması ile sınıfın politik önderlik ihtiyacına yanıt verebilmektir. Kaldı ki, bugün işçi hareketinin ulaşmış bulunduğu düzey, bu "kuşatma"yı yarmak açısından imkanları artırmaktadır da.

*

"Demokratikleşme programı, tüm bu nedenlerle herşeyden önce burjuva düzenin siyasal temsil krizini atlatabilmek için yaratmaya çalıştığı bir mistifikasyondur.

Bu mistifikasyona rağmen mücadeleye atılmakta kararlılık gösteren geniş yığınlara, yeni burjuva hükümetin de verebileceği tek şey vardır; baskı ve terör!" /Ekim, sayı: 51)

Yanılsamaları, sis bombalarını dağıtacak olan bizzat kitle hareketliliğidir.

Son 7 aylık dönem yeni hükümetin terörist yüzünü, onun "demokratikleşme programı"nın gerçek içeriğini çarpıcı örneklerle ortaya çıkardı. Kürt emekçi yığınlarına ve devrimcilere yönelik toplu infazlar, işkenceler, kayıplar, Cumhuriyet tarihinin hiç bir kesitinde bu boyutlara ulaşmamıştı.

Ne var ki, bu dönem içerisinde ülkenin batısında bir kitle hareketliliğinin yaşanmayışı, hükümetin terörist yüzünün kitleler nezdinde yeterli açıklıkta kavranmasını engelledi. "Demokratikleşme programı" ve şoven kampanya belli bir etki alanı yaratabildi.

Kitle hareketi geliştiği, işçi sınıfı ve diğer emekçiler, kararlı bir biçimde haklarını aramak için sokaklara döküldüğü ölçüde, bu hükümetin de kitlelere verebileceği tek şey terör olacaktır. Memur gösterilerine, Yurtiçi Kargo, Cam-Ambalaj ve Belediye işçilerinin gösterilerine, düzen tarafından polisin açık saldırısıyla karşılık verilmesi, Tarım-İş grevinin Bakanlar Kurulu kararıyla ertelenmesi vb., bu gerçeğin yalnızca ilk belirtileri kabul edilmelidir.

Sokaklara taşan sınıf hareketi, milliyet temelinde bölünmeyi teşvik eden şoven kampanyanın etkisini kıracak, ortak sınıf çıkarı fikrinin öne çıkmasını sağlayacak; öte yandan, kitle hareketi devlet terörüyle somut olarak da yüzyüze gelince, bu maddi olgu düzenin öncüsüzleştirme politikasına darbe vuracak, "halk devleti destekliyor" demagojisini tersine çevirme olanakları artacaktır.

Yeni bir toplu sözleşme döneminin yaşandığı bugün, kitle hareketliliğini teşvik etmek, çözümün mücadeleden geçtiği fikrini sınıf içinde yaygınlaştırmak, her somut olguyu bu propaganda doğrultusunda kullanmak, tüm bunlar güncel görevler olarak önümüzde durmaktadır.

Komünistler olarak, şu içinde bulunduğumuz özel evrede, sınıf hareketini devrimcileştirmek ve devrimci kitle hareketini geliştirmek doğrultusundaki çabalarımızı, sol hareketin devrimci kanadını saran tasfiyeci cereyana karşı mücadele ile birleştirmek zorundayız. Devrimci harekette güç kazanan reformist eğilime karşı mücadele bugün her zamankinden daha yakıcıdır.

EKİM

Burjuva partiler ve hükümetler ikiyüzlüdürler

Tatlı vaatler-acı gerçekler

Bugünkü hükümeti kuran partiler (DYP ve SHP) işbaşına gelmeden önce, topluma ve tüm toplum kesimlerine sayısız ve ölçüsüz vaadlerde bulunmuşlardı. İşçilere, ötekiler arasında, işten atılıp açlıkla karşı karşıya kalmalarını önlemek üzere iş yasalarında (13, 17 ve 24. maddeler) değişiklik yapacağını vaat etmişlerdi. Memurlara günün koşullarına uygun maaş ve grevli toplusözleşmeli sendika hakkı, Kürt halkına ise şefkat politikası bu vaatler arasındaydı. Her vesileyle örgütlü ve demokratik bir toplum hedefiyle yola çıktıklarını yineleyen Demirel-İnönü ikilisi, bütün bu vaatleri hükümetin protokol metnine da yazmışlardı.

Doğrusu bu vaat bombardımanı işçi ve emekçi yığınlar içinde gözlegörülür bir umut yararttı. Hain sendika bürokratları ve liberal solcularımızın bu hükümetin bir "umut hükümeti" olduğu şeklindeki demeç ve açıklamaları ise bu durumu daha da pekiştirdi.

Hükümetin bu hesapsız vaatlerinin aslında dipsiz bir yalanı ifade ettiğini görmek ve göstermek için çok da fazla bir zamanın geçmesi gerekmiyordu. Nitekim de öyle oldu.

Demirel-İnönü hükümetinin işbaşına gelir gelmez ilk yaptığı iş, "realite"sini kabul edip şefkatle yaklaşacaklarını söyledikleri Kürt halkına kurşun sıkmak oldu. Böylece Demirel'in, "Kanunlar çerçevesinde devletin caydırıcı gücünü kullanarak Türkiye'nin doğusunda akan kanı durdurmak" sözünün gerçekte tam bir kandökücülüğü ifade ettiği, bu hükümetin Kürt halkına karşı bir terör ve özel savaş hükümeti olduğu açık hale geldi.

Hükümetin açık terörcü icraatı sadece Kürt halkıyla sınırlı kalmadı, tüm topluma yayıldı. Devrimci güçlere karşı, çılgınlık derecesinde bir terör uygulanmaya başlandı. Tüm toplumun gözleri önünde devrimciler sorgusuz-sualsiz imha edildiler. Gözaltında kaybolanların sayısı arttı, artıyor. Bu hükümet gitgide Türkiye'yi bir zamanların Arjantin'ine dönüştürüyor.

Sıra işçilere geldi...

Yeterli düzeyde olması bir yana, aylardır hakettikleri ücreti dahi alamayan, sebepsiz yere işten atılan, bu nedenle hakkını aramaya kalkan, "ölüm yürüyüşü", grev, direniş yapan işçileri kolluk kuvvetlerine coplatıyorlar. Grev çadırlarını söktürüp işçileri fiilen grev yapamaz hale getiriyorlar.

Bu aynı hükümet son olarak geçtiğimiz günlerde grev kırıcı yüzünü de gösterdi. Tıpkı ANAP hükümeti gibi bir gecede, kanun gücünde bir kararname ile 15 bin tarım işçisinin grevini erteledi. Tek başına bu olay bile bu hükümetin işçi düşmanı yüzünü göstermeye yeter.Olayın kendisi aynı zamanda yeni bir toplusözleşme dönemine giren işçilerin muhtemel grevlerinin de benzer akibetlerle karşılaşacağının işaretidir.

Hükümetin işçi düşmanı karakterini açık hale getiren bir gelişme de belediye işkolunda yaşanıyor. Başta İstanbul Anakent ve bağlı şubelerindeki 25 bin belediye işçisi olmak üzere bir çok kentteki belediye işçileri aylardır toplusözleşmeden doğan ücret farklarını dahi alamıyorlar. Belediye-İş kolunun hemen her birinde yoğun bir kaynaşma ve hareketlilik yaşanıyor. İstanbul geçtiğimiz günlerde binlerce belediye işçisinin hükümeti ve sosyal-demokrat belediye işverenini hedefleyen sert protesto eylemlerine sahne oldu. Benzer eylemlilikler diğer bir çok kentte de yaşanıyor ve yaygınlaşacağa benziyor.

İşbaşındaki hükümeti şimdiden büyük sıkıntılara sokan ve onu geniş işçi yığınlarıyla karşı karşıya getirip protestolarına neden olacak, onun işçi düşmanı yüzünü iyice ele verecek bir başka gelişme daha var: "İşsizlik Sigortası Yasası"

Bilindiği gibi bu hükümet işbaşına gelmeden önce herkese iş vaadinde bulundu. İşsizlik sigortası yasası çıkartarak işçilerin açlıkla karşı karşıya kalmasını önleyeceğini açıkladı. Denilebilir ki hain sendika bürokratlarının da aktif yardımıyla işçilerin içinde belki de en büyük beklenti -işsizlik sorununun günümüzdeki yakıcılığının da beslediği- bu konu üzerinde yaratıldı. Çalışma Bakanlığının ilgili yasa taslağını hazırladığı ve çok kısa sürede meclisten onaylanarak yürürlüğe sokulacağı propagandası yapıldı aylarca. Dönem dönem kapitalist sınıfın blok halinde sözde sert protestolarına hedef olan bu yasa taslağı üzerine bir hayli fırtına estirildi, estiriliyor. Sözkonusu

yasa hala çıkarılmış değil. Üzerinde çokça fırtına koparılan, ilgili bakanlıkla kapitalist işverenler arasında kayıkçı döğüşüne dönüşen yasanın gerçek rengi artık açığa çıkmış bulunuyor. Yasada işçilerin lehine hiç bir ciddi değişiklik yoktur.

Bu yasa;

- İşçiler için kıdem tazminatını kaldırıyor.
- Yasaya göre mahkemeler işten atılan işçilerin işine dönmesine karar verse dahi iş bitmiyor. Zira atılan işçiyi işe alıp almama bu yasa ile işverenin tasarrufuna bırakılmıştır. İşveren isterse bir ay gibi bir süre işçiyi oyalayarak işe girme hakkı için tanınmış süreyi doldurabiliyor ve böylece hakkını fiilen kullandırmaz hale getiriyor.
- İşe alsa bile, yeni işe alınmış bir işçi muamelesine tabi tutarak asgari ücret üzerinden çalıştırmak hakkı da tanınmış kapitalist işverene.
- Ve en önemlisi, bu yasa işten çıkarmayı güçleştirmek yerine daha da kolaylaştırıcı ibareler içeriyor.

Eninde sonunda bu yasa işçilerin çalışma ve yaşama koşullarına ilişkin hiç bir olumlu değişiklik içermiyor. Tek cümleyle hükümet bu yasayla işçileri yutmaları için kapitalist kurtların ağzına atıyor. Bunun şaşılacak bir yönü yoktur. Çünkü bu hükümet bir avuç kapitalistin hükümetidir. Kapitalist sınıf adına işbaşına gelmiştir ve ona hizmet etmektedir.

Kürt halkı bu hükümetin kendisine karşı kurulmuş bir terör ve özel savaş hükümeti olduğunu daha ilk günlerde anladı. Newroz olayları bu gerçeği pekiştirdi. Bugün bu hükümetten ciddi hiç bir beklentisi de yoktur. Bu hükümetin aynı zamanda kapitalist sınıfın hizmetinde işçi düşmanı bir hükümet olduğu ise giderek açığa çıkıyor. İşçiler bütün bu gelişmelerin şahsında bu gerçeği gitgide daha çok anlayacaklar. Bu hükümet hakkında yayılan hayaller ve yaratılan beklentiler bugün için işçilerin bilincinde hala belli bir etkiye sahip olsa bile...

Bu ve benzeri olayların açığa vurduğu gerçekleri de kullanarak bu hükümet lehine yaratılan beklentilerin hızını kesip tümden yoketme, sosyal-demokratların burjuvazinin programı dışında bir programa sahip olmadığını, göreceli bir farklılık dahi ortaya koyamadığını ve koyamayacağını sabırla ama tam bir açıklıkla yığınlara anlatma görevi komünistlere ve devrimcilere düşüyor. Bu görev bugün her zamankinden daha özel bir önem taşıyor. Zira yığın eyleminin yeni bir yükselişe geçmesi, bu görevin layıkıyla yerine getirilmesiyle çok yakından bağlantılıdır.

Koşullar yığın hareketinde yeni bir gelişme için giderek elverişli bir hale geliyor. İşçilerin şimdiden başlayan protesto eylemleri bunun ilk işaretleri sayılmalıdır.

Komünistler, başta sınıfın mücadelesinde tayin edici yeri olan fabrika ve işkollarındaki işçiler olmak üzere, işçilerin sınırlı ama hayli anlamlı olan protestolarına değer vermeli ve mutlaka ilgi gösterip onlara daha biliçli ifadeler kazandırmaya çalışmalıdırlar.

"İslam Cumhuriyeti"nde...

(Baştarafı s.21'de)

mi de dahil olmak üzere ağır sanayinin bir çok kolu özelleştirildi. Şah döneminin bazı patronlarına tazminat ödenerek İran'a gelmesi teşvik edildi. Tüm bu koşullarda "dini vaazların" bir sihri kalmıyor. Toplumsal gerçeklik bütün çıplaklığıyla yeniden işleyecek. İşçi sınıfı en önemli toplumsal güç olarak gelişmeleri yeniden belirleyecektir. Sermaye ile emek arasındaki çelişki ve işçilerin toplumsal mücadeyle içindeki yeri, İslam Cumhuriyetini karakterize eden etkenler olacaktır.

Faşist Şah rejimi işçilerin başını çektiği bir mücadele ile yıkılmıştı. Bu rejimin dokunulmayan toplumsal temelleri ile birlikte yeni İslam rejimini götürecek olan da yine işçi sınıfının merkezinde olacağı bir mücadeledir.

Remzi GENÇ

EKİM
I. Genel Konferansı
Değerlendirme ve Kararlar
EKSEN Yayıncılık

Devlet terörünü teşhir güncel bir görevdir

Kuzey Kürdistan başta olmak üzere Türkiye'nin her köşesinde, sokaklarda, evlerde toplu infazlar gerçekleştirilmekte, "işkenceyi önleyeceğiz", "sorunları demokratik hukuk devleti sınırları içinde çözeceğiz" teraneleri eşliğinde işkence tüm vahşetiyle sürmekte, "kayıp" dosyaları kabarmaktadır.

Düzeninin kitleleri devlet terörüne karşı duyarsızlaştırma çabalarına karşı çıkmak; sınıf içinde ve emekçi yığınlar arasında devlet terörüne karşı bir tutum geliştirmeye çalışmak; "demokratikleşme" saldırısının teşhir edilebilmesi ve öncüsüzleştirme politikasının tersine çevrilebilmesi için zorunludur.

Türkiye'de burjuva düzen, hergeçen gün daha fazla terör devletine dönüşerek, Kürt yurtseverlerinin, devrimcilerin kanını dökerek iktidarını korumaya çalışmaktadır. İktisadi, siyasi, ideolojik tüm alanlarda yaşadığı kriz nedeniyle, kitleleri terörle, şovenizmle ve demokrasi aldatmacasıyla düzen içinde tutmaya çalışmaktadır.

Tüm bu araç ve yöntemlerin temel amacı, kitle hareketini manüple etmek, kitle hareketi ile öncünün birleşmesini engellemektir.

Son dönemde, bu amaç doğrultusunda düzenlenen ideolojik kampanyalarla düzen, devlet terörünü yığınlar nezdinde kanıksanır, dahası onaylanır hale getirmeye çalışmaktadır. Devrimcileri, yığınların dışında "ideolojisiz", "amaçsız", "kirli işlerle uğraşan" ve ezilmesi gereken "bir avuç çete" olarak göstermek amacıyla tüm propaganda aygıtlarını harekete geçirmektedir.

Toplu infazlar sırasında faşist-lümpen çetelere bayrak açtırılarak İstiklal Marşı söylettirilmekte, 055'e ihbar yağıyor yalanı ve "halk devleti destekliyor" demagojisi yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır.

Yalnızca Kürt yurtseverleri ve devrimcilerin değil, dozajı şimdilik farklı olsa da, haklarını mücadele ederek kazanmak isteyen tüm toplumsal kesimlerin, işçilerin, memurların vb. nin karşısına polis terörüyle çıkılmaktadır.

Tüm bunlar bir yana, yalnızca Kürt ulusal savaşı ve işçi ve emekçilerin mücadeleleri hakkında doğru haber vermek "suçu" işleyen basın emekçileri dahi devlet terörünün hedefi haline gelmektedir.

Devrimcilerin operasyonlarda "ölü ele geçirilmeleri"; Kürt emekçilerine yönelik toplu katliamlar; kontr-gerilla cinayetlerine kurban giden basın emekçileri; gözaltına alınan, joplanan grevci, direnişçi işçiler memurlar; öğrenciler; "dur ihtarına uymadığı" gerekçesiyle öldürülenler; şüphe üzerine alınarak tecavüz edildikten sonra öldürülen genç kızlar; karakolda, işkencehanede "intihar" edenler vb., tüm bunlar uzun süredir Türkiye'nin "günlük", "sıradan" gerçekleri haline dönüşmüştür.

Devrimcileri ezmek, kitleleri sindirmek, öncüler ile kitlelerin birleşmesini önlemek; devlet terörüyle ulaşılmak istenen amaç budur.

Bu nedenle, kitle mücadelesine önderlik etmek, sınıf hareketiyle birleşme hedefine ulaşabilmek amacıyla devlet terörünü teşhir etmek, devrimcilerin bugünkü güncel görevlerinden biridir. Düzeninin kitleleri devlet terörüne karşı duyarsızlaştırma çabalarına karşı çıkmak; sınıf içinde ve emekçi yığınlar arasında devlet terörüne karşı bir tutum geliştirmeye çalışmak; "demokratikleşme" saldırısının teşhir edilebilmesi ve öncüsüzleştirme politikasının tersine çevrilebilmesi için zorunludur.

Ne var ki, düzenin öncüsüzleştirme politikasını etkisizleştirmek, devlet terörünü teşhir edebilmek, yalnızca devrimcileri hedefleyen terörü teşhire yönelen bir faaliyetle başarılamaz. Teşhir faaliyetinin başarısı, terörün muhatabı tüm çevrelerin; Kürt halkının, işçilerin, memurların, öğrencilerin, basın emekçilerinin, "sıradan" insanların üzerindeki devlet terörünü de her somut olaydan yararlanarak ortaya serebilen bir politik faaliyetle olanaklıdır.

Bizler bu doğrultuda, her somut durumu, açık-gizli tüm araçları devlet terörünün teşhiri doğrultusunda kullanabilmeli, işçilerin, memurların, öğrencilerin, devrimci grupların yasal-yasadışı tüm kitle gösterilerini burjuva iktidarın açık terörcü-katiamcı niteliğinin teşhir edildiği platformlara dönüştürebilmeliyiz.

Kürt sorunu ve politik faaliyet

Sınıfın dikkatinin kendi dar sorunlarının dışına çekilip bilincinin aydınlatılmasında ve hareketin politikleştirilmesinde Kürt sorunundan daha elverişli bir sorun, daha elverişli bir vesile yoktur bugünün Türkiyesinde. Zira uzun bir dönemden beridir Kürt sorunu toplumun politik gündeminde başyeri tutmaktadır. Son derece önemli, somut, canlı pratik-siyasal bir sorundur. Bu olgu, kendiliğinden ve doğal olarak, bu sorunun sürekli olarak bizim işçi yığınlarına yönelik politik prapaganda ve ajitasyon faaliyetimizde temel bir yer tutması gerektiğini anlatır.

İşçi sınıfının bağımsız politik hareketini yaratmak, bir başka anlatımla sınıfın politik ve örgütsel bakımdan gelişmesine yardımcı olmak temel ve acil görevi ile karşı karşıya olan bir parti, bir devrimci siyasal hareket, politik ve örgütsel faaliyetinde bu yakıcı gerçeğe uygun bir pratik ortaya koymadığı, eşdeyişle bu sorunu işçi hareketi içinde sürekli olarak işlemediği sürece, bu görevi layıkıyla yerine getiremez. İşçi sınıfı hareketinin politik ve örgütsel gelişiminde olsun, sınıfın ileri öğelerini sosyalizme kazanma doğrultusunda olsun fazla bir mesafe kaydedemez. Zira, günümüzde işçi sınıfının, özellikle de Türk ulusundan işçilerin burjuvazinin ideolojik-politik etkisinden kurtulmasında Kürt sorunu kilit sorunlardan biridir.

Yazık ki, politik-örgütsel faaliyetimizde bu yakıcı gerçeğe uygun bir pratik ortaya koyduğumuzdan sözedemiyoruz. Çünkü örgüt olarak hala -diğer pek çok sorunda olduğu gibi- bu soruna ilişkin olarak sömürgeci burjuvazinin Kürdistan-'a dönük uygulamalarının genel teşhirini amaçlayan ve tutumumuzu açıklayan genel bildirilerin ötesine geçebilmiş değiliz. Kaldı ki bu bile sürekli ve sistemli bir faaliyetin ürünü ve ifadesi olmaktan çok, zaman zaman, sözgelimi Kürt halkına dönük saldırıların ileri boyutlar kazandığı dönemlerde gerçekleştirilen hayli sınırlı bir çaba olarak kalmaktadır. İkincisi, bu soruna ilişkin propaganda-ajitasyon ve teşhir faaliyetimiz ve bunun aracı bildirilerimiz doğrudan fabrikalara gitmemekte, dolayısıyla işçilere içerden ve doğrudan seslenilmemektedir. Sözkonusu faaliyetimiz ve buna ilişkin materyallerimiz esas olarak işçi ve emekçilerin oturduğu semtlere, yanısıra da sendikal platformlara uzanabilmektedir ancak. Bu arada propaganda ve teşhir faaliyetimizin (ve bildirilerimizin) çoğunlukla iyi düşünülmüş, sözgelimi Kürt ulusal sorununun ve Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin güncel ve temel toplumsal-siyasal sorunlarla ve mücadelelerle bağını iyi kurmuş, deyim uygunsa "ortalama" propaganda ve teşhirin üstüne çıkmayı başaran, bu özelliği ile de işçileri düşündürüp onların zihinlerini aydınlatan etkinlik ve içerikten uzak olduğunu da belirtmek gerekiyor.

Peki ama ABD başta olmak üzere Batılı tüm emperyalistlerden sömürgeci burjuvaziye, burjuva partilerden gerici liberal çevrelere kadar hemen herkesin politik ilgi odağı haline gelip tartışılan, herkesin üzerinde politika yapıp kendi sınıf çıkarları doğrultusunda yön vermeye çalıştığı bu önemli ve yakıcı soruna, aynı düzeyde bir somut pratik bir ilgi göstermemezinin, kendi politik propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetimizde etkin bir biçimde kullanamamamızın nedeni nedir?

Politik bir hareket olarak bu konuya duyarsız olduğumuz ileri sürülemez. Zira EKİM ortaya çıkışından itibaren bu soruna hep önem vermiş ve bu konudaki her gelişmeye de belli bir duyarlılıkla yaklaşmıştır. Kürt sorununa karşı saflarımızda duyarsızlık değil, denilebilir ki aşırı bir duyarlılık egemendir. Bu konuda belirsizlik içinde olduğumuz da söylenemez. Tersine EKİM Kürt ulusal sorununa ilişkin açık ve sağlam bir perspektife, ilkesel ve politik çerçevesi hayli net çizilmiş bütünsel görüşlere sahiptir. Konuya ilişkin diğer ürünler bir yana, EKİM I. Genel Konferansı'nda gerçekleşen kapsamlı tartışmalar ve bu tartışmaların ürünü olarak ortaya çıkan "Kürt Ulusal Sorunu" başlıklı "değerlendirme ve karar" metni, bunun en somut ifadesidir. Bu metin, sadece konunun tarihsel temellerini ve tarih içindeki seyrini tahlil edişiyle değil, sadece ilkesel ve politik çerçevesini ortaya koyuşu ile de değil, fakat aynı zamanda genel hedef ve görevlere ilişkin açık tanımlarıyla ve güncel siyasete uygulanabilirliği ile de önemli bir metindir. Nitekim sözkonusu bu metin bu özellikleriyle genel olarak tüm örgüt birimlerimizin ve tek tek her yoldaşın da dikkatini çekmiş, belli bir ilgiyle karşılanıp

tartışılmıştır da.

Konuya verilen öneme, gösterilen bu duyarlılığa ve sahip olduğumuz perspektif açıklığına rağmen, problem bizde, pratik politika ve faaliyette belli bir zayıflık içinde olmanın ve ideolojik çizgimizin doğasına uygun bir yönelimi ifade eden doğru bir çalışma tarzı içinde olmamanın yanısıra, sürekli, sistemli ve etkin bir politik ajitasyon ve teşhir faaliyeti yürütebilmek için gerekli altyapıyı bir türlü oluşturamamaktan da kaynaklanıyor. Örgüt birimlerinin atalete itilmesinin de, politik ve örgütsel faaliyetimizdeki hantallığın da, diğer pek çok sorunda olduğu gibi bu konuda etkin politik bir propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyeti yürütememizin de esas nedeni bunlardır.

Örgütü atalet içinde tutup hantallığa neden olan bu durumu ancak, politik faaliyetimizi ve mücadeleyi sendikal platformların dar sınırlarından çıkarıp, daha geniş ve daha özgür bir alana, geniş işçi yığınlarının çalıştığı büyük fabrikalara kaydırarak, daha da önemlisi örgütü sürekli, sistemli ve etkin bir politik propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyeti yürütebilmenin önkoşulu olan sağlam bir altyapıya kavuşturarak son verebiliriz. Öyleyse bu problemi mutlaka çözmeliyiz.

Kürt sorununu günlük propaganda ve ajitasyon faaliyetimizde etkin bir biçimde kullanıp işçi hareketinin politikleşmesinde etkin bir silaha dönüştürebilmeyi de ancak bu koşullarda olanaklı hale getirebiliriz.

Konferans Tutanaklarından...

Kürt ulusal sorunu

"Kürt ulusal sorunu canlı bir pratik-siyasal sorundur. Bu sorun sürekli olarak bizim işçi yığınlarına yönelik politik propaganda ve ajitasyonumuzda önemli bir yer tutmalıdır. Burjuvazinin Kürdistan'daki uygulamaları politik teşhirimizin temel taşlarından, temel konularından biri olabilmelidir. ... Kürt sorununu işçi hareketi içerisinde işlemeyen bir parti, bir hareket işçi hareketinin gelişiminde ve bilinçlenmesinde fazla bir mesafe katedemez. Öncüyü sosyalizme kazanmak doğrultusunda da fazla bir başarı elde edemez.

... Gerek ezilen ulusun gerekse ezen ulusun işçi kitlelerini, kendi burjuvazilerinin ve küçükburjuvazilerinin ideolojik etkisinden kurtarabilmenin en temel alanlarından biri, ulusal soruna ilişkin doğru tutum ve politikadır. Hem proletaryanın sınıf birliğini savunmak ve gerçekleştirmek ve hem de ezilen ulusun meşru haklarını ve verdiği mücadeleyi kararlılıkla, içtenlikle desteklemek bakımından... Türk işçi kitleleri içinde etkilediğiniz kesimi Kürt ulusal hareketine ilişkin belirli bir davranış içine sokmayı başaramadığınız sürece, işçi hareketinin politik gelişiminde mesafe aldığınızı iddia edemezsiniz. Türk işçilerinin kendi burjuvazilerinden koptuğunu, giderek kendi bağımsız politik sınıf kimliğini kazanmaya başladığını iddia edemezsiniz. Ulusçuluk burjuva ideolojisinin en kuvvetli etki alanıdır. Bugün Doğu Avrupa'ya, Balkanlara, Kafkasya'ya dikkatle bakın; ulusçuluk çok büyük bir ideolojik güçtür. Burjuvazinin kuvvetli olduğu, kendi alt sınıflarını etkilemeyi başarabildiği bir alandır. Dolayısıyla bu alanda burjuvaziye karşı savaş vermeden, işçi kitlelerinin bilinçlenmesine bu noktadan giderek çalışmadan, bunun çabasını, bunun mücadelesini vermeden, bağımsız bir politik işçi hareketi yaratmak biraz soyut bir laf olarak kalır. Yalnızca teorik-politik bir tanım olarak kalır...

*

... Ama sendikal hareketin cenderesi içerisinde dolanıp duran, ancak onu biraz ilerletmeye çalışan bir çalışmayla da başarılabilir bir iş değildir bu.

Hayır, o kendiliğinden hareketin ortaya çıkardığı imkanların, istemlerin ötesinde koca bir dünya var. Bizzat burjuva egemenlik koşullarının yarattığı gerçekler var. Bütün bu gerçekleri

kullanarak sınıfa hitap edebilmek gerekiyor. Politik işçi hareketi bu yolla yaratılır.

"Sendikalar platformu"nu ne kadar etkilerseniz etkileyin, en nihayet bir sendikalar platformudur. Sendikalar yasal kitle örgütleridir. Sendikacıların niyeti ne olursa olsun, onların bir sendika adına gösterebileceği tutumların belli sınırları vardır, onun dışına taşmakta zorlanabilirler. Yöneticisi devrimci olsa bile, Kürt sorunu konusunda çok tutarlı bir açıklama yapma imkanına yine de sahip olmayabilir... Yiğit bir kaç sendikacı çıkıp bir tavır alabilir. Ama bunu sürekli hale getiremez. Getirdiği ölçüde de belki kendi sendika kitlesi karşısında bile güç durumda kalabilir. Ama bir politik partinin bu tür kaygıları yoktur. Bir politik parti bu yönüyle bütünüyle özgürdür.

Hiç değilse bugünkü aşamada "sendikalar platformu", Kürdistan'daki keyfiliklere son demenin ötesine fazla geçmeyebilir. Ama bir politik parti, ihtilalci tarzda örgütlenen bir politik hareket, işçi kitlelerine de, sağlık emekçilerine de, öğrenci gençliğe de bu konuda özgürce, hiçbir yasal kaygı duymadan, hiç de belli bir meslek kitlesini birarada tutabilme kaygısı taşımadan kendi politik tutumunu, politik propagandasını özgürce yapabilir."

Gençlik alanındaki 1 Mayıs faaliyetleri

1 Mayıs çalışmalarını etkin, yoğun ve yaygın bir siyasal faaliyete dönüştürebilmek içindaha erken bir tarihte gündemimize aldık. Güçlerimizi ve olanaklarımızı yürüttüğümüz faaliyetteki hedeflerimize uygun bir düzenlemeye tabi tuttuk. Nisan ayı ortalarından itibaren çalışmalarımızı başlattık.

İstanbul'daki üniversitelerin bütününe yönelik bir pratik faaliyet örgütledik (İstanbul Üniversitesi merkez bina, Cerrahpaşa, Çapa, Avcılar Kampüsü, Edebiyat Fakültesi, Orman Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Ayazağa Kampüsü, Gümüşsuyu, Mimarlık, Yıldız Üniversitesi; Marmara Üniversitesi, ATA Eğitim Fakültesi, Basın-Yayın, Boğaziçi Üniversitesi).

1 Mayısla ilgili yazılı materyallerimizi (1 Mayıs merkezi bildiri, örgütlü afişler, merkezi imzalı kuşlar, 3 adet EKİM imzalı pankart) yaygın ve yoğun bir biçimde kullanıldı.

Öğrenci gençlik içindeki diğer devrimci güçlerin 1 Mayıs'ta yürüttükleri faaliyetin, gerek yoğunluğu, örgütlülüğü ve etkisi bakımından, gerekse de faaliyetin siyasal içeriği bakımından sınırlı ve zayıf kaldığı söylenebilir.

Hareketin genelde yürüttüğü faaliyetlere -belirli nedenlerle- yeterince etkili bir katılımı sağlayabildiğimiz söylenemez. Bunun nedeni ise çalışmadaki zaman darlığı ve aradaki bağlantının düzenlenememesidir.

Sonuç olarak;

- 1 Mayıs ön hazırlık çalışması bakımından başarılı bir dönem olarak değerlendirilebilir. Ama bunu 1 Mayıs'a katılım anlamında güce dönüştürebilmede zayıf kalındı. Buna rağmen yeni güçleri 1 Mayıs'ta yanımıza, alanlara çekebilmek, örgütlü mücadeleye kazanmak anlamında belirli bir etki yaratmayı başardık.

- Asgari ölçüde etkili bir siyasal faaliyet yürütme gücüne, olanaklarına ve kapasitesine sahip olduğumuz yürütülen bu faaliyetle ortaya konuldu.

- Bu faaliyetlerimiz, hem güçlerimizi seferber edebilme, ve hem de onların pratik eğitim/deneyimlerinin artması yönünde bir işlevi de yerine getirdi

1 Mayıs faaliyetlerimizde kullanılan materyallerin yanısıra, Ekim'in 55. sayısındaki başyazıdan 850 adet dağıtılmıştır. Ayrıca bazı alanlarında bu pratik faaliyetler bir kaç defa tekrarlandı.

Genel olarak yapılan 1 Mayıs için yapılan çağrıya uygun bir etkin sözlü ajitasyon ve propaganda faaliyeti yürütülemedi. Merkez binada bu yönde birçaba gösterilmesine rağmen düzenlenen forum da yeterli etkiyi yaratamadı.

Faaliyetlerimizde kullandığımız propaganda materyallerin dökümü ise şöyle: 950 adet 1 Mayıs bildirisi, 7000 adet kuş (bunların 5000'i dışarda kullanılmıştır), 57 adet büyük afiş, 200 adet küçük afiş, 140 adet gençlik afişi, 3 adet pankart.

Kamu çalışanları sendikaları nereye?

Geçtiğimiz günlerde "Kamu Çalışanları Platformu" tarafından tam bir oldu bittiyle, tabana danışılmadan, ve ne şekilde kimler tarafından hazırlandığı belli olmayan bir broşür yayımlandı. *"Anayasa Değişikliği ve Ortak, Genel, Demokratik Bir Sendikalar Yasası İçin Düşünce ve Önerilerimiz"* başlığını taşıyan bu broşürün altında 9 sendikanın ve sendika yürütme komitesinin imzası bulunmakta... * Broşür için basın açıklamaları yapıldı ve bu şekliyle TBMM'ye ve hükümete gönderildi.

Her şeyden öte Tüm-Sağlık-Sen'in bununki kadar hukuksal ve düzgün bir dil kulanılmamış olsa da, Aralık 1991'de çıkardığı ve yayınladığı, üstelik basın açıklamalarıyla belli bir kamuoyu da yarattığı taleplerinin oldukça gerisinde kalmakta. Tüm-Sağlık-Sen'in yeni yönetiminin bu durumu nasıl izah ettiği merak konusu. Hele son Genel Merkez Türkiye Temsilciler Kurulu toplantısında almış olduğu heybetli kararlardan sonra... Anımsanacağı üzere bahsedilen talepler paketi, hastahane, il vb. toplantılarında mümkün olduğunca geniş oranda tartışılmaya açılmıştı. Hatta belgenin dilinin hukuki olmamasının bir nedeni de bu oldu. Çünkü ilk kez sağlık çalışanları kendi sorunlarıyla ilgili bu kadar kapsamlı konuşmaya yönlendirilmişti. Ancak hiç biri ne hukuki dilden anlıyordu, ya da bürokratik konuşma biçiminden... 5-6 ayda sağlık çalışanlarına ve yine aslında sorunları özü itibarıyla çok da farklı olmayan diğer kamu çalışanlarına ne olmuştu, ya da onların "söz, yetki, kararları" neden çöplüğe atıldı?

Broşürün ilk sayfalarını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay'a övgü dolu bir mektup süslüyor. Bu mektup, *"Bakanlığınızın, çalışma yaşamının yeniden düzenlenerek demokratikleştirilmesi, çalışma ilişkilerinde çalışma yaşamını kolaylaştırıcı ve çalışanları koruyucu tedbirlerin alınmasına ilişkin çabalarınızı ilgi ve sempati ile karşılıyoruz"* ile başlıyor ve, *"Sayın bakanlığınızdan ve kararlı, özverili çalışmaları ile tüm çalışanların takdirini kazanmış şahsınızdan..."* sözcükleriyle bitiriliyor.

Bu noktada kendi adıma konuşacak olursam, bir çalışan olarak "sayın bakan"ın çalışmaları doğrusu benim "ilgimi ve sempatimi" kazanmaktan öte, diğer tüm çalışanlarla birlikte dişimizle, tırnağımızla yaratmaya çalıştığımız, kazandığımız mevzilerin bir takım ince burjuva oyunlarıyla sökülüp alınmasına yönelik her türden girişimi nefretle karşılıyorum. Kaldı ki bugün sermaye devleti tarafından "memur sendikalarının meşruluğu"ndan sözediliyorsa, ona bunu söylettiren de bizzat kamu çalışanlarının kendisidir. Sanırım sendika genel merkezlerinin unuttuğu en önemli nokta bu konuda "kararlı ve özverili çalışanların" onları oraya getiren kamu çalışanlarından başkası olmadığı gerçeğidir. Bakanın "kararlılığı" ise memur sendikalarının devlet için bir tehlike olmaktan çıkması yönündedir.

Yine aynı mektupta "kamu sendikacılığı zirve toplantısı" önerilmektedir. Türk-İş yöneticilerinin üslubunu almakta hiç zaman yitirmeyen bu arkadaşlar ne yazık ki onlar kadar bile olamamaktadırlar. Çünkü böylesi metinlerde Türk-İş yöneticileri sözde de olsa durumu kurtarmak adına "... yoksa, sınıfın gücünü harekete geçirecekleri" vb. türünden sözleri de eklerler. Oysa metin tam bir "memur" anlayışıyla kaleme alınmış ricalar demetidir.

Anayasa'nın 51/1 No'lu, kimlerin hangi amaçla ve nasıl sendika kurabileceklerine ilişkin maddesi, sözde demokratik bir biçime büründürülürken, "işverenlerin sendika kurma hakkını" da demokrasi gereği, broşür savunur konuma düşmektedir. Yalnızca özel toplantılarda "yüreklerinin sosyalizm için nasıl çarptığına" dair dokunaklı söylevler çeken bu yöneticiler, neden memur sendikaları adına çıkan bir broşürde, "Çalışanlar ve işverenler önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma..." türünden öneriler ortaya atarlar? Devletiyle, ordusuyla, odalarıyla vb. vb. binlerce kez örgütlenmiş burjuvazinin bir de sendikalaşmasını istemek, aslında daha baştan sendika kavramını zedelemektedir. Bu açık değil

---

* Eğit-Sen, Tüm-Bel-Sen, Tüm-Sağlık-Sen, Tarım-Sen, Tüm-Ray-Sen, Tüm-Haber-Sen, Tüm-Maliye-Sen, Tüm-Hava-Sen (SYK), Tüm-Enerji-Sen (SYK)

midir?

Satır araları dikkatlice okunduğunda da SHP ile nasıl bir pazarlık içerisine girilmek istendiği ortaya çıkıyor:

"Anayasada sendikaların temel çalışma alanı olarak kabul edilen 'iktisadi ve sosyal alan'ın siyasal alanla içiçe olması, bütünleşme uğraşısı verdiğimiz Avrupa ülkelerinde özellikle sosyaldemokrat partilerin en güçlü potansiyelinin sendikalar olması, sendikaların hükümetlerin ekonomik ve sosyal politikalarına ilişkin görüşlerini söyleyebilmesi ve bir siyasi partiyi destekleme kararı alabilecekleri uluslararası standartların doğal gereğidir."

Sendikaların siyaset yapma hakkı talep edilirken söylenen budur. Ancak SHP'nin kurt politikacıları Türkiye'nin bugünkü konumuyla farklı olduğunu çok iyi bilirler, başka bir deyişle, sendika yöneticilerinin karşı tüm çabalarına rağmen işçi sınıfının zaman zaman sistemi nasıl da tehdit ettiğini tecrübeleriyle yaşamışlardır. Hele bir de kamu çalışanlarının siyaset yapması demek, devlet mekanizmasının burjuvazi için sağlam bir baskı aygıtı olmaktan çıkması demektir. Kamu çalışanları fiili güçleriyle daha şimdiden bu yasağı delmişlerdir. Nitekim bunun başka bir yolu da yoktur. Kaldı ki, ayrıca Türk burjuvazisini AT ülkelerinin olası beğeneceği kalıplara sokma konusunda öneri vermek de kamu çalışanlarına düşmez.

TBMM'nin bakanlar kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisini yalnızca biraz kısıtlama önerisinden tutun da, olağanüstü hal uygulamasının kaldırılmasını oldukça ürkek bir dille ifade edip, sanki bu ülkede tüm kitle örgütlerini de tam bir kıskaç altına alan "anti-terör yasası" yokmuş gibi davranmak, kısacası böyle bir broşür çıkarmak aslında ortaya bir satış belgesi sürmektir. Bunu teşhir etmek, bu belgenin nasıl bir dönemeci ifade ettiğini anlatmak sendikalardaki Ekimcilerin acil görevleri arasında olmalıdır.

Meydanlarda kamu çalışanları, "657'ye hayır!" diye haykırıyorlar. Çünkü onlar artık bu maddenin sultasından çıkmak istiyor, bunun için mücadele ediyor, örgütleniyorlar. Bu haklı talebi yalnızca 22. maddeyle sınırlandırmak oldukça cesaretli bir tavır olsa gerek... Çünkü istem 657'nin ehlileştirilmesi değil, işçi-memur ayrımının tamamen ortadan kaldırılması şeklindedir. Kısacası, 657'nin tümüne karşı çıkmak varken, bunu bir kaç maddeye indirgemek, devlet yanlısı burjuva memur sendikacılarının yanma düşmektir, tam bir basiretsizliktir.

Bu broşür herşeyiyle öylesine bir devlete verilen ödünler belgesidir ki,"bir sendikamız olsun, ama gerçek bir sendikamız olsun" ilkesinin verdiği heyecanla yola çıkan memurlar için tam bir hayal kırıklığıdır. Bunun ardından yığınlarda bir edilgenlik, pasifizm gelir. Daha sonra ise sendikacılar artık bürokratlaşmıştır, söylemleri de hazırdır; "kitleler o kadar geri ve isteksiz ki, bize yapacak bir şey kalmıyor". Bu oyun yalnızca bu coğrafyada bile o kadar çok oynandı ki...

Tablo özetlendiğinde komünistlerin bu sendikalardaki acil görevleri de ortaya çıkmaktadır. Kamu çalışanları sendikalarının nasıl bir yol ayrımında olduğunu, bizzat bu broşürden yola çıkarak kitlelere anlatmak, tabanda tek tek ve dağınık hoşnutsuzluk homurtularını bilinçli bir temele oturtmak bir yandan devrimci olan tek tutumdur, öte yandan da gelinen noktada yalnızca komünist devrimcilerin emekten yana ısrarlı ve kararlı bir tutum alabileceklerinin bir kez daha kanıtlanmasının ifadesidir. Bu bağlamda devleti toplusözleşme masasına oturtmaya zorlamak, bunun acil ve vazgeçilmez bir görev olduğunu kavramak ve kavratmak da zorunludur. Devlet ne yapıp edip memurlarıyla toplusözleşme yapmamak niyetindedir. Oysa sendikaların işlevselleşmesi, kitleselleşmesi önemli ölçüde buna bağlıdır. Bu aynı zamanda bir ölçüde geçtiğimiz dönemde, "sendika hakkımız, söke söke alırız" talebinin devamı ve somutlaşmasının ifadesidir.

Aslında bazı şube yöneticilerinin gazetelerde çıkan beyanatları, işyerlerinde yaşanan bunalımın ve mücadele isteksizliğinin arkasındaki gerçekler, yine buralardaki bazı öncülerin hayalkırıklıkları değerlendirildiğinde bizlerin pek de yalnız olmadığı ortadadır. Kaldı ki, eldeki bazı mevzilerimizi kaybetmiş olsak da saygınlığımız reformistlerin halen de çok korktukları şeylerden biridir. Bir çok sendikada şu ya da bu biçimde etkinliğimiz vardır. Bizimle doğru bir perspektifle birleşecek devrimci kamu emekçileri de vardır. Geriye kalan, sendikalarını kolay kolay teslim etmeyecek tüm dürüst kamu çalığanlarını seferber etmek ve kitlelerin tokadını, koltuklarının yumuşaklığına çok kolay alışan yöneticilerin suratında patlatmaktır.

Meral DENİZ

Kamu çalışanları ve hükümetin oyunları

Yayın organlarımızda sermaye devletinin bir uzantısı olarak hükümetin memur sendikalarına yönelik tavrını sürekli açıklamaya çalışan yazılar çıktı. Hükümet işbaşına geldiğinden bu yana bir yandan vaadler üzerine vaadler sıralar, kamu çalışanlarının mücadeleleri sonucu oluşmuş sendikaları ehlileştirme, amacı çerçevesinde sendika yöneticilerine yeşil ışık yakarken, öte yandan da sopasını göstermekten hiç çekinmedi. Nitekim İstanbul'da memurlar coplandı, Adana'da sendika yöneticileri tutuklandı. Kendi sendikalarının bildirilerini dağıtanlar gözaltına alındı. Bundan da öte Kürdistan'da sendikalı kamu çalışanları üzerine kurşun sıkıldı. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün.

20 Ekim erken genel seçimleri öncesi iktidara gelebilmek adına tüm çalışanlara bol bol vaadlerde bulunan sermaye partileri böylelikle bir taşla iki kuş vurmuş oldular. Bir yandan yalan söylemesini, halkı aldatmasını en iyi becerenler, iktidar olur ve koltukta kaldıkları bir 5 yıl içerisinde ceplerini azami bir biçimde doldurma fırsatı elde ederlerken, öteyandan toplumu verdikleri sözlerle belli bir beklenti havasına sokmayı başarabildiler. Ancak verdikleri süre yavaş yavaş dolmaktadır. Üstelik tüm işçiler ve kamu çalışanları daha yoğun, daha acımasız bir açlık ve sefalet ortamına itiliyorlar ve insanlar açlıklarıyla bunu hergün yaşıyorlar.

İşte Temmuz ayı bu koşullarda yaklaşıyor. Devlet bu ayı da artık tıpkı Mart ve Mayıs ayları gibi sevmiyor. Çünkü kamu çalışanlarının nasıl dört gözle 15 Temmuz'u beklediklerini biliyor. Bu bağlamda devletin çıkarları açısından akılcı davranmak, muhtemel bir memur yükselişinin önünü kesmek oldukça önemli. Nitekim daha şimdiden basında DDY ve Emekli Sandığı çalışanlarının kitlesel protesto gösterileri yer almaya başladı bile.

Memurların sokağa dökülmesini engellemek, görüşme kanallarını açık tutmak adına Çalışma Bakanı Moğultay yeniden kamu çalışanlarının sendikalarını yasal güvenceye kavuşturulması sorununu gündeme sokuverdi. Ancak hemen çekincelerini de koyarak... Kamu çalışanları açısından grev hakkının kullanılması için henüz dengeler mevcut değildi. Her ne kadar partisinin bu konudaki görüşleri kamu çalışanlarının lehine idiyse de Meclisin mevcut konumu açısından, "grevli-toplusözleşmeli memur sendikası" olgusunu yasallaştırmak mümkün değildi vb.. Kısacası kamuoyuna verilen mesajlar hükümetin geçmişteki 624 No'lu yasanın bir benzerini yeniden piyasaya sürmek niyetinde olduğunu göstermektedir.

624 No'lu yasa ise 1970 öncesinde kamu çalışanlarına 1961 Anayasası'nın kısmen sağlamış olduğu sendikalaşma hakkının hukuken gaspedilmesinden başka bir şey değildi. Bu yasa çerçevesinde memur sendikalarının toplusözleşme ve grev hakkı yoktu, üstelik bir de yöneticileri tümüyle yasal güvenceden yoksundu. Nitekim kurulan sendikaların yöneticileri daha ne olduklarını anlamadan soluğu ülkenin başka bir köşesinde alıveriyorlardı.

Kısacası hükümet Temmuz ayıyla birlikte yeniden "sendika" sözcüğünü piyasaya sürmüşken, şimdiden onun sınırlarını da belirlemekten kaçınmıyor. Bu sınırlar ki, aslında şimdiye dek kazanılmış mevzilerin yasal güvence adına terkedilmesi bile olabilecektir.

Durum düzen cephesinden böyleyken, kamu çalışanları sendikaları ne yapmaktadır? Doğrusu bu konuda içaçıcı şeyler söylemek oldukça güç.

Genel seçim sonrası başlayan rehavet ne yazık ki sendikaların genel merkezlerinde ve bazı şubelerinde daha da artmış bulunuyor. Bazı yöneticiler daha şimdiden bürokrat sendikacı havasına girdiler bile. Sürekli bir çözülüş ve bir küçülme yaşayan bazı devrimci grupların taraftarları olan bir takım temsilci ya da yöneticiler, koltuğu kaybetmeme ya da kazanma adına ya sessizliği tercih ediyorlar ya da ortaya çıkan utanç belgelerini onaylamak zorunda kalıyorlar. Çünkü bir çoğu koltuklarını elde etmek için reformistlerle perde arkası anlaşmaları gerçekleştirmiş durumda.

Devrimci sendikal anlayışı savunmakta ısrarlı komünist ve devrimciler ise kendi tecrübesizlikleri ile böylesi yapılar içerisinde pişmiş ve çoğunlukla varlıklarını borçlu oldukları bu yapılara tüm sendika içi ayak oyunlarını sokmuş Devrimci Yol karşısında ya yalnızlaşıyorlar, ya da eriyip gidiyorlar. Ne yazık ki reformistlere karşı kitleleri seferber edip örgütleme becerisini gösteremiyorlar.

Tüm bunların yanısıra şimdilerde açılmaya çalışılan "ulus sendikacılığı" ya da "Kürt sendikacılığı" tartışması da, kamu çalışanlarını, işçileri ve onların mücadelesini bölmeye yönelik "meslek sendikacılığı" tartışmasının bir varyasyonunundan başka bir şey değildir.

Değişik fabrikalardan bir grup öncü işçinin grevdeki Permatik işçilerine yönelik olarak kaleme aldıkları ve dağıttıkları "Permatik grevini destekleyen işçilerden grevdeki işçilere merhaba!" başlıklı bildiriyi, gerek yaratıcı bir dayanışma türüne örnek olması, gerekse süzülmüş bir mücadele deneyiminin ürünü olması nedeniyle orjinal biçimiyle yayınlıyoruz.

Permatik grevini destekleyen işçilerden grevdeki işçilere merhaba!

Arkadaşlar, grevinizin 55.gününde sizlere merhaba diyoruz. Biliyoruz geç kaldık. Ama elimizden geleni yapacağız, söz veriyoruz.

İşçi mücadelesinin başarılı olması, diğer fabrikalardaki işçilerin vereceği desteğe bağlı. Bunu kendi tecrübemizden biliyoruz. Bu nedenle grevinizi işçi kamuoyuna duyurmanıza yardımcı olabiliriz.

Patronları en çok korkutan işçilerin birliğidir. Boyalı basın işçilerin mücadelesinden sözetmiyor. Öyleyse grevinizi, mücadelemizi fabrika fabrika anlatmalıyız.

Arkadaşlar, sizler gibi bizler de bir çok şeyi mücadele içinde öğrendik. Grev çadırı işçilerin okuludur. Patronların düzeninin ne kadar aşağılık olduğunu ve ona karşı ancak birlik olursak direnebileceğimizi, bize grev nöbeti öğretir.

Çeşitli fabrikalardan işçi arkadaşlarınız olarak sizlere tecrübelerimizi aktarmak istiyoruz. Aynı şekilde sizlerden de öğreneceğimiz çok şey var. Umarız, dayanışmamız güçlüklerinizi aşmada yardımcı olur. Çünkü grevinizin başarısı sınıfımızın başarısıdır. Biz buna inanıyoruz.

1. Mücadelemizin başarısı öncü işçilerin, yol gösteren işçilerin birliği sayesinde mümkündür. Ama bu yetmez. İşçiler alınan kararlarda söz sahibi olmalıdır. Eğer işçiler alınan kararda söz sahibi olmazsa, bu kararın uygulanması sağlıklı olmaz. Son sözü söyleyecek olan işçi çoğunluğu olmalıdır.

2. Grevin başarısı doğru haber ve bilgi akışına bağlıdır. Böylece patronun evlere yolladığı mektuplara, patron adamlarına, grev kırıcılarına ve dedikodulara dur diyebiliriz. Bütün işçilere haber vererek yapılacak bilgilendirme toplantıları grevin başarısı için gereklidir. Bu konuda sendikacıları zorlamalıyız.

3. Kadın ya da erkek, genç ya da yaşlı, göçmen ya da yerli hepimiz işçiyiz. Çıkarlarımız ortak, sorunlarımız ortaktır. Ama patronlar işçiyi bölmek için bunları kullanırlar. Patronlar işçilerin birliğinden çekinirler. Tek yumruk olmalıyız. İşçiler birleşirse yalnızca grevi değil, patronsuz bir dünyayı kazanmak da mümkündür.

4. Kadın işçiler erkek işçilerden farklı sorunlarla karşı karşıyadır. İş haricinde evden 4-5 saat ayrı kalmak eşlerin alışık olmadığı bir durumdur.

Kadın işçilerin eşleri, vardiyalı olduğumuzda geceleri dahil 8 saat çalışmamıza ses çıkarmazlardır. Halbuki grev çadırı fabrikadan daha güvenlidir. Fabrikada, ustabaşları, postabaşları ailemizden işitmediğimiz hakaretleri yaparlar. Ama grev nöbeti işçilerin yönetimindedir. İşçiler birbirlerine saygılıdırlar. Bu nedenle eşlerin çekinmelerine bir sebep yoktur.

Bunları eşlerimize anlatmak doğru olur. Hatta, grev nöbetine gelmek isteyen eşleri getirmek, eşleri de eğitecektir. Aile içi huzursuzlukları önlemek bu yolla mümkün olabilir.

İşçi mücadelesi kadın erkek hepimizin mücadelesidir. Grevimiz uzadıkça ailelerimizin desteğine daha çok ihtiyaç duyacağız. Grevimizin başarıyla sonuçlanması bizim kadar ev halkının da yararınadır.

Kadın işçilerin mücadele içinde kendilerini geliştirmesi, eşlerimizi huzursuz etmemeli. Eşlerimizi de nöbete getirelim, mücadeleye katalım.

5. Dost düşman mücadele içinde ortaya çıkar. Fabrikada çalışırken yanımızda olan arkadaşların bazıları şimdi yanımızda değil. Ama çalışırken tanıyamadığımız bir çok yeni arkadaş tanıdık. Artık yalnızca işyerinin sorunlarını değil, bütün metal işçilerinin, bütün işçi sınıfının sorunlarını konuşuyor, tartışıyoruz.

Grevin başarısı yalnız grevcilerin değil, bütün işçilerin başarısı olacak. Yeni mücadeleler, grevler kapıda. Permatik grevinin tecrübesi gelişecek mücadelenin başarılı olmasına yardımcı olabilir.

Biz inanıyoruz ki, eğer işçiler birleşirse kazanabiliriz. Çünkü işçilerin gücü üretimden geliyor. Üretim durunca patronların kalbi duruyor. Öyleyse kolay gelsin.

Mücadeleniz mücadelemizdir.

Metal, Hava, Belediye, İlaç, Tekstil işkolundan bir grup sınıf mücadeleci işçi

24 Mayıs 1992

Bugünlerde çeşitli eylemlilikler yaşayan belediye işçilerine yönelik olarak burjuva kurumlar spekülatif bir saldırı kampanyası açtılar. Bazı sendika şubelerinin imzasını taşıyan aşağıdaki bildiri, bu "karalama" kampanyasını teşir etmekte ve tüm emekçi halkı işçilerin yanında yeralmaya çağırmaktadır.

HALKIMIZA

Son günlerde Belediye işçileri aleyhinde yanlış-yalan bilgilerle halkımız kandırılıyor. Abartılı ücret açıklamalarıyla halkımızla bizi karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Yanlış-yalan bilgilendirme sonucu halkımızın tepkilerini yoğunlaştırma çabasında olan gerek işveren, gerekse basın organlarının oyunlarını bozmak için, gerçekleri anlatmayı uygun gördük.

Gerçekleri halkımızın görüşüne sunuyoruz. Gazetelerde okuduğunuz, TV'lerde gördüğünüz gibi 5 milyon maaş almıyoruz. Yeni sözleşmede de 10 milyon istemiyoruz. Bunu somut olarak şu anda aldığımız maaş bordrolarımızda görebilirsiniz. 5 yıllık ve 16 yıllık işçilerimizin yemek parası dahil ayda eline geçen 1.400.000 TL ile 1.700.000 TL'dir. Öyle iddia edildiği gibi 5 milyon almadığımızı göreceksiniz.

Yeni sözleşmede de şu an aldıklarımız dahil geçinebileceğimiz bir ücret, iyi çalışma koşulları istiyoruz. Huzurlu olmak, halkımıza iyi hizmet sunmak istiyoruz.

"Önce insan, insan hakları, demokrasi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, 12 Eylül'ün gaspettiği hakların geri verileceği" vaadleriyle oylarımızı alanlar, bugün tersine işler yapıyorlar.

Özelleştirme, taşeron işçiliği ile işgüvencemiz elimizden alınmak isteniyor. Halkımıza paralı hizmet götürecek mütaahitler bizim yaptığımız hizmetin yarısını bile yapmayacaklar ama belediyelerin parasını ceplerine indirecekler. Özelleştirme işçi kıyımı demektir. Son zamanlarda "işçiler çalışmıyor, bu işçi ile işler yürümüyor" diye propaganda yapan bir kısım bürokrat-yönetici ve işverenler özelleştirme-ihale-taşeron işçiliği gibi uygulamalardan kişisel çıkar ve menfaat elde edebilmek için özelleştirmeye destek veriyorlar.

Özelleştirme ile kendi beceriksizliklerinin üzerini örtmek, daha fazla menfaat sağlamak için özelleştirme yolunun açılmasını sağlamaya çalışıyorlar.

Biz belediye işçileri halkımıza hizmek vermekten onur duyuyoruz. Şirket ve mütaahitlerin halkımızın vergileriyle lüks yaşam sürmelerini, hizmetlerin pahalı ve paralı verilmesini önlemek istiyoruz.

Hizmet üretme hakkımızı, emeğimizin karşılığı haklarımızı elimizden almak isteyenlere dur diyeceğiz.

Haklarımızı almak için bugüne kadar toplu iş sözleşmesi nedeniyle iki saatlik iş bırakma dışında bir eyleme başvurmadık. Ancak işverinin uzlaşmaz ve anti-demokratik yaklaşımları nedeniyle sabrımızın son sınırına geldik.

İŞÇİ-MEMUR-ESNAF... TÜM EMEKÇİ HALKIMIZ,

Bizler değişik partilere oy vermiş, farklı siyasi görüşlerde olabiliriz, ancak yarınımızın güvence altına alınması, insanca yaşayabilecek bir ücret almamız, insanca yaşam koşullarının sağlanması hepimizin ortak çıkarıdır. Bizim sözleşmede iyi hak almamız, haklarımıza sahip çıkmamız, yeni haklar almamız tüm emekçilerin yararınadır.

EYLEMLERİMİZ HALKA KARŞI DEĞİLDİR...

Bundan sonra gerek toplusözleşmede hak almak için, gerekse özelleştirme ve ihalelere karşı çıkmak için üretimden gelen gücümüzü kullanacağız. Bizim işverenler gibi paramız, haber yaptıracağımız TV ve basınımız, Engin Ardıç gibi yalancı borazancılarımız yok.

Bizim gücümüz, kendi gücümüz, hak alma kararlılığımızdır. İstanbul halkına karşı eylem yapmıyoruz. Bizim insanca taleplerimizi karşılamayan, sömüren, sırtımızdan geçinenlere karşı tavrımız ve eylemlerimiz olur. 3 aydan fazla süredir sessizce bekledik. Bundan sonra olacakların sorumlusu biz değiliz. %100 enflasyona karşı %40 ücret artışıyla adeta alay eden, halkın malını bir kaç parababasına peşkeş çekenlerdir. Bizim kavgamız onlarla olacaktır.

Eylemlerimizde halkımızı yanımızda görmek, birlik ve dayanışmamızı güçlendirmek istiyoruz.

Hak alma, arama mücadelesinde güçlerimizi birleştirelim. Birlikte mücadele edelim.

İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!

Belediye–İş 1 No'lu Şube, Belediye–İş 2 No'lu Şube, Belediye–İş Beyoğlu Şubesi, Belediye–İş Mezbaha Şubesi, Belediye–İş İtfaiye Şubesi, Belediye–İş Anadolu Şubesi

Emperyalistler müdahaleye hazırlanıyorlar

Yugoslavya'da gerici boğazlaşma

Geçen yılın 26 Haziran'ında, Sırbistan denetimindeki federal ordu birliklerinin Slovenya'ya saldırısıyla başlayan gerici iç savaş, bugün, bütün şiddeti ve yıkıcılığıyla Bosna-Hersek'de devam etmektedir. Şehirler tam bir harabe görünümü almış, sayısı iki milyona varan kadın, çocuk, yaşlı sığınmacı konumuna düşmüştür.

Savaş, insanlık dışı her türlü araç ve yöntemin kullanıldığı, cinayet ve katliamların rahatlıkla işlendiği vahşi bir görünüm almıştır. Bosna-Hersek bu vahşetin merkezi durumundadır. Bölge'nin etnik bileşimi bu çatışmaları sürekli beslemektedir. Nüfusu 4,34 milyon olan Bosna-Hersek'te; 1,9 milyon (%43,5) Müslüman, 1,36 milyon (%31,3) Sırp, 750 bin (%17,3) Hırvat yaşamakta, %9'u ise kendisini Yugoslavya vatandaşı olarak nitelemektedir.

Alman faşizmine karşı destansı bir direniş sergileyen ve bu mücadele içinde devrimci bir kaynaşmayı yaşayan bu etnik gruplar, bugün kendi burjuva sınıflarının çıkarları doğrultusunda gerici bir iç savaşın içine çekilmiş bulunmaktadırlar.

Kuşkusuz bugün yaşananlar, Yugoslavya'nın ikinci emperyalist savaş sonrasında emperyalist dünya ile girdiği ilişkilerin doğal bir sonucudur. Sosyalizmle hiç bir ilişkisi olmayan "özyönetim" uygulaması altında pazar mekanizmaları kendine özgü bir tarzda işlemiş; bu, etnik gruplar arasındaki ekonomik ve politik eşitsizliklerin gelişmesi, azınlıklar üzerindeki ulusal baskıların artması sonucunu doğurmuştu. Bu süreç, kapitalist dünya ekonomisindeki bunalımın derinleşmesine paralel olarak 1980'lerde doruk noktasına vardı.

Yugoslavya'da başlayan bu gerici boğazlaşmanın gerisinde emperyalist dünyanın bulunduğu, özellikle Alman emperyalizminin açıktan açığa savaş kışkırtıcılığı yaptığı bilinmektedir. ABD ve İngiltere'ye göre Yugoslavya "kırık bir kemik"tir. Bölgeyi "Balkanlaştırmak" için burada yaşayan etnik grupların daha çok birbiririne düşürülmesi ve bu "kırık kemik"in paramparça olması gerekmektedir. Yugoslavya, zengin petrol yataklarına sahip bir Kuveyt olmadığı için, burada "insan haklarının ve demokrasinin çiğnenmesi"nin fazla bir önemi yoktur!

Yugoslavya sorununda ABD'nin izlediği politika başından beri bir bilmeceyi andırdı. Körfez savaşı ABD'ye, politik ve askeri üstünlüğünü sergileme imkanı verdi. Artık Körfez savaşında uygulamaya konulan "ahlaki prensiplere uygun" politikaya ihtiyacı yoktu; bundan böyle "insan hakları", askeri müdahalelerde politik rasyonalitenin ölçütü sayılmayacaktı! İzlenen bu "edilgen" politika, ABD'yi, Balkanlarda ikinci sıraya itiyor; Bush yönetimi içerden tepki almaya ve bu "sessizliğin" ardındaki nedenler sorgulanmaya başlanıyordu.

Nitekim ABD'nin Sırbistan lehine izlediği bu "sesizlik" politikasının esas nedeninin, ABD firmalarının Sırbistan ile girmiş bulunduğu ekonomik ilişkiler olduğu ortaya çıktı. *The New Republik*'te yayınlanan bir makalede, dış politika danışmanı Lawrence Engelburger'in Sırp firmalarıyla olan gizli anlaşma ve ilişkileri ortaya kondu. Bu ilişkiler bugüne dek uluslararası kamuoyundan özenle gizlenmişti. Bush'un bu politikası "karşıtları" tarafından sert bir dille eleştirildi; Hırvatistan ve Slovenya'nın tanınması, Hırvatistan'a askeri müdahalede bulunulması talepedildi. Gerek bu iç tepkiler gerekse Sırbistan'ın Bosna-Hersek'te sürdürdüğü savaş ve bunun dış dünyada yarattığı tepkiler, daha önemlisi gelişmeler üzerinde sözsahibi olma kaygısı, ABD'yi yeni bir politikayı gündeme sokmaya zorladı. ABD, AET ile ortak bir politika izleyeceği işaretlerini verdi. ABD Dışişleri Bakanı Baker, 10 Mart'ta yapılan NATO toplantısında Yugoslavya'ya yönelik olarak izlenecek politikanın ilkelerini ortaya koyan hazır bir konsept ile geldi. Buna göre ABD, AET ile birlikte dört cumhuriyeti de tanıyacaktı. Böylece ABD, Balkanlarda inisiyatifi yeniden ele geçirmeyi hesaplıyordu.

Toplantıda Bosna-Hersek'in hemen tanınması onaylanmadı; yalnızca bazı ortak noktalar üzerinde anlaşma sağlanabildi. ABD, Hırvatistan ve Slovenya'yı tanıyacak, Birleşmiş Milletler "Barış Gücü"nün konumlandırılmasını destekleyecek ve AGİK'in Yugoslavya Barış Konferansına destek verecekti. Bosna-Hersek ve Makedonya sorunu AET içindeki bazı anlaşmazlıklar (Yunanistan)

giderildikten sonra bir çözüme kavuşturulacaktı. Ancak bu ortak noktalar üzerindeki anlaşmanın, AET, özellikle de Almanya açısından bağlayıcılığı yoktu. vb...

Almanya'ya gelince; Yugoslavya, "Büyük Almanya" projesi doğrultusundaki yayılınacı dış politikanın en önemli uygulama alanlarından biri oldu.

Alman emperyalizminin Genscher ile izlediği dış politika bazı yeni özellikler taşımaktadır. Almanya geleneksel politikalarından çıkardığı derslerle; müttefiklerine bağlı, "barışçıl", "modern", "insan haklarına saygılı", "azınlıkların çıkarlarını savunan" bir "uygar" devlet görünümü yaratmaya büyük bir özen göstermektedir.

Almanya, ABD ve diğer Batılı emperyalistlerin tersine başından itibaren Yugoslavya'nın küçük cumhuriyetlere bölünmesini kışkırtan bir politik strateji izledi ve bu politika AET içinde de kabul gördü. Yugoslavya'nın parçalanması, rekabette güçsüz küçük parçalar olarak denetlenmesini, böylece Almanya'nın egemenlik alanlarından biri haline gelmesini kolaylaştıracaktı.

Bosna-Hersek'in bağımsızlığını ilan etmesi, planlanan dağılma sürecini hızlandırdı. Hırvatistan ve Slovenya ekonomik gelişme düzeyinden dolayı AET ülkelerince hemen tanındı. Böylece Sırbistan'ın geriletilmesi ve Almanya'nın bölgedeki egemenliğinin pekiştirilmesi hedefleniyordu. Daha da önemlisi atılan bu adım diğer cumhuriyetlerin bağımsızlığını ilan etmeleri için bir sinyal olacaktı. AET'in attığı bu adımdan sonra Bosna-Hersek'te yaşayan Sırplar bu gelişmeyi bir provakasyon kabul ederek yaşadıkları bölgelerde ard ardına bağımsızlıklarını ilan ettiler.

AET'in amacı Bosna-Hersek'te İsviçre modeli bir kanton sistemi oluşturmak. İtalya ve İspanya da benzer sorunlarla yüzyüze bulunuyor. Bu model Avrupa'daki azınlık sorunlarını çözmek için de bir ön deneyim olarak düşünülüyor.

Yugoslavya'da Sırplar "böl ve yönet" politikasının hayata geçirilmesinde bir engel olarak görülüyorlar. Bu nedenle uluslararası kamuoyunda Sırplara karşı sistemli bir propaganda yürütülüyor ve savaşın tek suçlusu olarak gösteriliyor; tecrit ederek boyun eğdirilmeye çalışılıyor.

Birleşmiş Milletlerin aldığı ambargo kararı, bu sürecin sonuçlandırılmasının kaldıracıdır. BM dünyanın bugünkü konjonktüründe emperyalistlerin çıkarlarını savunmanın açık bir aracı haline gelmiş, yeni bir muhteva kazanmıştır. Emperyalist saldırganlığa BM aracılığıyla "meşruluk" kazandırılmaktadır.

BM'nin aldığı ekonomik ve siyasi ambargo kararı, yalnızca yangını körüklemiştir. Alınan bu kararın ardından alttan altta, hatta açıkça askeri müdahale hazırlığı yapılmaktadır. Bu, emperyalistlerin ortak eğilimidir ve askeri müdahale olasılığı giderek güçlenmektedir. Ancak bunun gerisinde sertleşen emperyalist rekabet de kendini değişik biçimlerde dışa vurmaktadır. Almanya liderliğindeki AET'in öne çıkışı ve yeni nüfuz alanları elde etme doğrultusunda izlediği politika ABD'yi giderek daha fazla rahatsız etmektedir. Geçtiğimiz ay içinde Almanya ve Fransa'nın 35 bin kişilik ortak bir Avrupa ordusunun temellerini atması ise bu rahatsızlığı büsbütün artırmıştır. Almanya ve Fransa Yugoslavya'da süren savaşın gölgesinde bu girişimlerine meşruiyet kazandırma çabası içindedir. ABD'nin BM'lerden Yugoslavya'ya karşı ambargo kararı alınmasını talep etmesi ise Almanya ve Fransa'nın girişimlerine karşı bir tepkidir; böylece bölgedeki inisiyatifi yeniden ele geçirmeyi planlamaktadır.

Gerçekte hedeflenenin Yugoslavya'daki savaşa son vermek olmadığı, bölge üzerindeki egemenliği pekiştirme ve gelişmeleri kendi denetimine alma kavgası olduğu giderek daha bir açıklık kazanmakta, yalnızca Yugoslavya değil, tüm Balkanlar tehlikeli bir savaşın içine çekilmektedir. Zira bölgedeki bir çok gerici güç talan için hazır beklemektedir.

Avusturya'nın, ilerde Slovenya'nın kendi bölgesi olabileceği umuduyla, Slavları hemen tanıması; Kosova Arnavutları ile Sırplar arasında çıkacak bir savaşta Arnavut ordusunun devreye girmesi olasılığı; Yunanistan'ın Makedonya üzerindeki tarihsel hak iddiası; İtalya'nın, Yugoslavya'nın savaş sonrasında oluşan sınırlarına sürekli itirazda bulunması; Macaristan'ın Voyvodina'da yaşayan Macar azınlığı korumak için müdahalede bulanabileceğini belirtmesi vb., tüm bunlar, bölgedeki yangının nasıl bir genişleme potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Emperyalistler tarafından dikte ettirilen BM'in 757 sayılı ambargo kararı, bölgede içiçe yaşayan bir çok ulus ve azınlığın tehlikeli bir savaş içine çekilmesine yolaçacak gerici bir karardır. Bu kararla savaşın sona erdirilmesi değil, Sırplara boyun eğdirilerek bölgeyi tam bir yangın yerine çevirmek ve böylece Balkanlar üzerinde denetim

(Devamı s.25'de)

Birleşmiş Milletler Çevre ve Gelişme Zirve Konferansı

Bir ikiyüzlülük gösterisi

Birleşmiş Milletler "Çevre ve Gelişme Zirve Konferansı" (UNCED), 3-14 Haziran arasında, Rio de Janeiro'da toplanıyor. Zirve'ye 180 ülkeden 100'ün üzerinde hükümet ve devlet başkanı, 10 binden fazla delege, gazeteci, çe . re örgütleri temsilcisi olmak üzere 35 bin kişi katılıyor.

Nisan ayında, New York'ta, 2-3 bin delege ve gözlemcinin katıldığı beş hafta süren bir ön hazırlık toplantısı yapıldı. Bir hafta öncesinde ise 98 devlet temsilcisi Nairobi'de biraraya gelerek Rio Zirve'sine sunulacak anlaşma ve sözleşme metinlerini kabul ettiler.

Zirve'nin gündemi 10 maddeden oluşuyor: İklim ve hava sözleşmesi, doğadaki bitki ve hayvan türlerinin korunması ve bio-patent, yağmur ormanlarının korunması, çölleşme, kızıldereliler, zehirli çöp ihracı, denizler, tüketim davranış ve alışkanlıkları, nüfus artışı, silah ve askeri malzeme ihracı.

Zirve doğadaki yıkımının gerçek suçluları olan emperyalist tekeller tarafından bizzat örgütlenmektedir. Kanada petrol şirketinde 18 yıl genel müdür olarak çalışan Maurice Strong zirvenin genel sekreterliğini; 48 uluslararası firmadan oluşan ve dünya çapında faaliyet gösteren büyük bir İsviçre endüstri şirketi (Schmidheinly) ise başdanışmanlığını yapmaktadır.

Hazırlıkları iki yıldır sürdürülen, harcamaları 10 milyar Mark tutan ve kapitalist tekellerin bizzat denetiminde gerçekleşen böyle bir zirveyle amaçlanan nedir?

Kapitalist tekellerin kar hırsının doğa üzerindeki yıkıcı etkisi akılalmaz boyutlara varmıştır. Bunun yarattığı tahribat bölgesel olmaktan çıkmış, tüm insanlığı tehdit edecek bir düzeye ulaşmıştır. Bu durum karşısında bugün, bir çevre bilinci oluşmakta ve dünya çapında bir muhalefet gelişmektedir. Kapitalist devletler bu sorunlara hiç de "ilgisiz" olmadıklarını ortaya koymaya, böylesi gösterilere başvurarak oluşan tepkileri yumuşatmaya, gelişen muhalefeti bir biçimde etkisizleştirmeye çalışmaktadırlar.

Ancak bunun gerçekte bir ikiyüzlülük zirvesi olarak kalacağını, doğadaki tahribatın gerçek sorumlusu olan kapitalist tekellerin çıkarlarına zarar verdiği her noktada hiç bir kararın alınamayacağını daha zirve öncesi toplantılar ortaya koymuş bulunuyor. Daha çok kar uğruna dünyayı kirleterek yaşanamaz hale getiren kapitalist tekeller, zirveyi, istedikleri oyunu oynatabilecekleri bir sahneye çevirmekte hiç bir güçlük çekmeyeceklerdir. Zirveye katılan ülke sayısının çok olmasının, alınacak kararlar ve bunların uygulanabilmesi bakımından hiç bir değer taşımadığı açıktır. Nitekim ABD, zirveye iki gün kala, 98 ülke temsilcisi tarafından Nairobi'de kabul edilmiş olan "Bitki ve Hayvan Türlerini Koruma Antlaşması"nı reddedeceğini açıkladı. Fransız hükümeti de, aynı antlaşma metnini, zirveye sunulduğu biçimiyle kabul etmeyeceğini bildirdi. Bush, "aşırı çevre politikası"na karşı olduğunu, "ABD'nin ekonomik istikrarını zedeleyecek" hiç bir önlemin karar altına alınamayacağını açıklıkla ifade ediyor.

"Bitki ve Hayvan Türlerini Koruma" antlaşması; ilaç, kimya, gen teknolojisi, bio-teknoloji alanlarındaki tekellerin çıkarlarını doğrudan ilgilendiriyor. İlaç endüstrisinde kullanılan bitki türlerinin büyük bir çoğunluğu geri kalmış ülkelerin topraklarında yetişiyor. Sadece Amozon Havzası'nda tropikal bitki türlerinin %51'i bulunuyor. Zengin hayvan ve bitki türlerine sahip olan bu ülkeler, kendi zenginlikleri üzerinde söz sahibi olabilme ve "bio-teknoloji ve patentlere" karşı durabilme çabası içindeler. İlaç ve kimya endüstrisi ile bio-teknolojinin dev tekelleri ise, ilaç üretimi vb. alanlarda kullanılan bu hammaddeleri hiç bir bedel ödemeksizin kullanabilmeyi amaçlıyorlar. Kısacası, serbest piyasa ekonomisi kuralları doğal çevrede, bitki ve hayvan türlerinin ele geçirilmesinde ve kulanılmasında da işliyor.

Ayrıca Dünya Bankası denetiminde bir Uluslararası Çevre Fonu oluşturulacak. Dünya Bankası'nın çevreyi kirleten projeleri finanse ettiği de düşünüldüğünde, zirvenin ne tür bir ikiyüzlülüğün ifadesi olduğunu ortaya koymanın ötesinde hiç bir anlam ifade etmiyor bu fon. Birleşmiş Milletler denetimindeki Uluslararası Beslenme Fonu açlığa ve yoksulluğa ne ölçüde çözüm getirmişse, bu fon da çevre sorunlarının çözümüne o ölçüde katkıda bulanacaktır!

Kapitalist tekellerin kar hırsının doğal çevrede yarattığı tahribata ilişkin gerçeklerden

bazıları;

* Milyonlarca insan ve özellikle çocuklar tedavisi son derece basit hastalıklardan ilaçsızlık nedeniyle ölürken, emperyalist tekeller ilaç üretiminde kullandıkları bitki ve hayvan türlerinin tüm insanlığın malı olduğunu ileri sürme ikiyüzlülüğünü gösterebilmektedir. Dünya çapında hergün, yaklaşık on adet bitki ve hayvan türü tekellerin kar hırsı uğruna yokedilmektedir.

* Karbondioksit ve diğer zararlı gazlar nedeniyle, atmosfer giderek daha fazla ısınmaktadır. Yalnızca Almanya'da 1991 yılında 12 milyar ton karbondioksit havaya karışmıştır. ABD bu gazın havaya bırakılmasına sınırlama getirilmesine karşı çıkmaktadır.

* Yaşamsal bir öneme sahip olan ozon tabakasının tahribatı gün geçtikçe büyümektedir. Bu tahribata yolaçan madde yerine başka maddeleri kullanmak ve üretmek mümkünken, emperyalist tekeller buna yanaşmamaktadırlar.

* Batılı emperyalist ülkeler azgelişmiş ülkeleri kendi "çöplüğü" olarak kullanmaktadır. Sadece Almanya, 1990-'91 yıllarında 2,7 milyar ton zehirli artığı 11 Latin Amerika ülkesine "ihraç" etmiştir.

* İklim üzerinde son derece önemli bir etkisi olan yağmur ormanlarının kesilmesi bütün hızıyla sürmektedir. Hergün yaklaşık 50 bin hektar yağmur ormanı yokedilmektedir.

Böylece yeryüzünün giderek daha büyük bir kısmı yaşanamaz hale gelmektedir.

Kapitalizm varolduğu sürece, pazar ekonomisinin işleyiş yasaları ve sermayenin kar hırsıyla, tüm insanlığın yaşayabileceği bir dünya istemi her zaman karşı karşıya gelecektir.

Kitle gösterilerinin ardından

Tayland mucizesi: Kölelik ve sefalet

Güney Doğu Asya'nın Yeni Sanayileşmiş Ülkeler topluluğuna katılma sürecini yaşayan Tayland'ın Mayıs ayında tanık olduğu politik kriz, tarafların uzlaşması sonucu şimdilik denetim altına alındı, yatıştırıldı. Egemen güçler sembolik kral Adulyadej aracılığıyla yaptıkları müdahale ile krizin sokakta, kitlelerin aracılığı ve doğrudan katılımıyla çözülmesini engellediler. Bunun yerine, sözde "medeni" bir düzlemde, mevcut iktidar organları düzeyinde, açıkçası "aile" içinde, dosthane bir tarzda giderilmesini başardılar. Bankok sokaklarının tanık olduğu protesto gösterileri, zaman zaman politik bir düzleme sıçrayarak kendini ifade eden bu türden geniş çaplı toplumsal hoşnutsuzluklar, hiç de Tayland'a özgü değil, fakat Yeni Sanayileşmiş Ülkelerin ortak karakteristiğidir.

Servet birikiminin yoğunlaştığı ve koşut olarak gelir dağılımının en uç noktalarda kutuplaştığı Güney Doğu Asya ülkelerinin bu ortak karakteristiği, benzer düzeyde, 1987 ve 1991'de, Güney Kore'de yaşanmıştı. Bu ülkelerin ortak ve en temel özelliği iktisadi ve politik yaşamın ordu ile işbirliği içinde olan dar, oligarşik bir çevrenin tekelinde yoğunlaşmasıdır. Tayland'da banka ve sanayi sektörünü denetleyen 50 civarında ailenin çıkarları doğrultusunda biçimlendirilmiş politik yaşam, periyodik olarak ordu müdahaleleriyle sürdürülüyor, düzen içi pürüzler böyle gideriliyor. Bu ülkenin tarihi, bir bakıma, başlı başına bir askeri darbeler labirentidir.

Mayıs ayındaki politik krizin fitilini ateşleyen orta sınıflardır. Onların talebi oligarşinin politik vesayetinden kurtulmak, siyasi iktidara ortak olmak, karar mekanizmalarına katılmak, burjuva demokrasisinin alışılmış ve cazip sansasyonlarını başka ülkelerdeki eşitleri gibi yaşamaktır. Orta sınıfların Bankok sokaklarında oligarşi ile giriştikleri bu bilek güreşine işçi sınıfının, öğrencilerin, işsizlerin, aydınların katılması, taraf olmaları bu gerçeği değiştirmiyor. Tam tersine onun boyutlarını tüm toplumsal gerçeklerle örtüştürerek yaygınlaştırıyor, genişletiyor.

Şöyle ki; oligarşik diktatörlük karşısında, orta sınıfların sınırlı politik istemleriyle, ezilen ve sömürülen kesimin ekonomik ve politik talepleri arasında konjonktürel ve görece bir ortaklık, bir çakışma ortaya çıkıyor ve bu asgari ortaklık ise pratikte zımni bir ittifakın zeminini ve koşullarını oluşturuyor. Çünkü bu ülkelerde perde arkasını terör eşliğinde ilkel ve koyu anti-komünizmin oluşturduğu bir sosyo-politik düzen hüküm sürmektedir. Başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk

kitleleri en temel örgütlenme haklarından ve ifade özgürlüğünden yoksundurlar. Bu açıdan Tayland model ülkeler arasına giriyor. Dağınıklığın, örgütsüzlüğün, önderlikten yoksunluğun bedeli Tayland işçi sınıfına ve halk kitlelerine son Mayıs ayında olduğu gibi geçmişte de pahalıya mal olmuştur. Egemen güçler arasındaki her çekişmeyi fırsat bilerek sayısız kez sokaklara dökülmüş ve taleplerini dayatmaya çalışmışlar, fakat her defasında şiddetle susturulmuş, dağıtılmış, arasıra ise egemen güçlerin şu veya bu kliğinin destekçisi konumuna indirgenmişlerdir.

Orta sınıfla kastedilen kesim ise, işçi sınıfının terör eşliğinde sömürüldüğü koşullarda, palazlanma olanaklarına kavuşmuş yeni yetme bir burjuvazidir. Fakat, gelinen aşamada ordu aracılığıyla zorla ayakta tutulan rejim, artık değişken egemen güçler birleşiminin çıkar ve ihtiyaçlarına tekabül etmiyor. Her ne kadar Bankok oligarşisi düzenin bel kemiği olmaya devam ediyorsa da, aynı zamanda düzenin iktisadi ve sosyal anlamda itibarlı halkaları konumuna erişmiş orta sınıfların kudreti de yadsınamaz boyuttadır. 7 milyon nüfuslu başkentte, 1991 yıl sonu rakamları 2 milyon Bankoklunun kişi başına ortalama yıllık gelirinin 10 bin Doları aştığını gösteriyor. Ülke genelinde kişi başına düşen yıllık GSMH'nın 2 bin Doları bulmadığı koşullarda, bu veri, oligarşinin politik vesayet altında tutmaya devam etmek istediği ve gözlemcilerin yeni Bankok burjuvazisi diye tanımladıkları toplumsal gücün varlığını, kudretini ifade ediyor.

İş gücü sömürüsünün uç noktada yoğunlaştığı ve bazı sektörlerde uzman eleman sıkıntısının çekildiği "dünyanın taklit üretim merkezi"dir Tayland. Geri kalmış ülkelere model olarak sunulan sayılı örneklerinden biri olan Tayland mucizesinin arka planı gerçekten karanlık. Askeri terör altında yoğun üretime zorlanan işçi sınıfının ağır çalışma ve yaşam koşulları, 29 milyon çalışabilir nüfus içinde 2 milyonu aşan işsizlik, toplam nüfusun %80'ini temsil eden tarım kesimi ile Bankok arasındaki aşırı dengesizlik; kısacası astronomik servetten son derece düşük oranda pay alan işçi, köylü, memur kitleleri ile iktidar kastı arasındaki dengesizlik!

Daha da iğrenç olanı, fabrikalarda esir / köle statüsündeki çocukların çalışma ve yaşam koşulları ile sayıları 1 milyon civarında olduğu tahmin edilen 18 yaşından küçük hayat kadınına dayalı fuhuş sektörüdür. Bu ülke Avrupalı, Amerikalı, Japonyalı ve bölgenin elek üstü iş adamlarının özel seferler düzenledikleri cazip bir fuhuş merkezi olmakla da ünlüdür. Bu özelliğini korkunç boyutlar kazanan bir AIDS salgını taçlandırıyor.

Dolayısıyla orta sınıfların istem ve özlemleri temelinde, onların önderliği ve teşviki doğrultusunda harekete geçirilen kitlelerin rolü, bu taleplerin mevcut iktidara kabul ettirilmesi ile sınırlı görülüyordu. Fakat, kitle eyleminin kazandığı boyut, orta sınıfların taleplerini, dolayısıyla düzen içi sınırları aşıp rejim aleyhtarı bir muhteva kazandı. Halk kitlelerinin temel demokratik talepleri doğrultusunda bir yörüngeye girdi, gözlemcilerin deyimiyle monarşiyi sarsmaya başladı. Bu tehlikeyi atlatmak için egemen güçlere zaman kaybetmeden uzlaşmaktan başka çare kalmadı.

Egemen güçlerin bazı anayasal reformlar önermesiyle birlikte muhalefet lideri pozisyonunda olan ve köylü gömleğini çıkarmamaya özen gösteren eski Bankok Valisi General (!) Srimuang, kitleleri sükunete davet etmekte zaman kaybetmedi. Başka bir ifadeyle, Srimuang için, orta sınıfların istemlerinin gündeme alınması, kitlelerin eylemliliğini sürdürmesini anlamsız bırakmıştı. Artık orada durmak gerekiyordu; yoksa halk kitleleri bu kez, açılan gedikten, kendi öz taleplerini ortaya sürer, kaş yapılmak istenirken göz çıkarılırdı.

Sonuç itibariyle, düzen içi hesaplaşmada kitleler örgütsüz ve öndersizliklerinden dolayı objektif olarak kullanılmışlardır. Fakat, onları harekete geçiren sorunlar, başbakan ister seçimle, ister atamayla gelsin, çözümsüz kalmaya mahkumdurlar. Dolayısıyla, düzen içi dalaşmalarda hakemlik etmiş olmakla Tayland halkı bir gün kendi öz istemlerini dayatmada yararlanabileceği, bir eğitimden, politik bir sınavdan daha geçmiştir. Ayrıca, Tayland işçileri, öğrencileri, işsizleri dikkate değer bir politik olgunluk sergilemiş, fırsattan istifade edip, anlaşılır da olsa Los Angeles'te yaşananların tam tersine, talan teşebbüslere tenezzül bile etmemiş, eylemliliklerine politik bir seviye, bir soyluluk boyutu eklemişlerdir. Ve en önemli olanı da, son Bankok isyanı, 1974, 1975, 1980'lerdeki gibi sayısız örneğe eklenerek, genel yelpazede düşünüldüğünde dünya kapitalizminin bir can damarı olan Güney Doğu Asya'da, umut verici bir potansiyel devrimci dinamiğin canlılığını koruduğu, geliştiği ve yer yer kendiliğinden provalar yaptığını göstermektedir.

Cem KAYNAK

"İslam Cumhuriyeti"nde gelişmeler

Üretim sürecindeki nesnel konumundan dolayı farklı maddi çelişkiler üzerine oturan bir sınıflı toplumda, din, uzun vadede sınıfları uzlaştırıcı bir işlev göremez. Karşıt sınıflara bölünmüş " İslam Cumhuriyeti" İran'da durum farklı değildir. Sınıf mücadelesi farklı koşul ve biçimlerde, farklı boyutlarda sürekli devam etti. Ne yazık ki Türkiyeli komünist ve devrimciler geçmişten beri bölgede önemli bir konumda olan İran'daki işçi sınıfı mücadelesini dikkatle izlemedi. İslam Cumhuriyeti sınıflarüstü bir "cemaat" olarak düşünüldü adeta. Mollaların sınıf çatışmalarını dışa yansıtmamada gösterdiği titizlik bu tür yaklaşımları beslemiştir. Buna rağmen son aylarda yürüyüş ve çatışmaların çıktığı, banka binalarının ateşe verildiği vb. haberleri gazetelerin satır aralarında rastlanmakta. Özellikle 9 Nisan'daki ön seçim ve Mayıs'ın ikinci haftasında meclis için yapılan ikinci tur seçimlerde ılımlı kanat sayılan Rafsancani'nin zaferi üzerine Batı basını gelişmelerden sözetmeye başladı. Ama haberler tek yönlü ve gerçekleri yansıtmıyordu. Özellikle ülkedeki sınıf çatışmalarından, 1979'da emperyalizmin bölgedeki en büyük dayanağı olan barbar Şah diktatörlüğünü söküp atan işçi sınıfından bahsedilmiyor. Çünkü İran devriminin itici gücü, temel dayanağı, devrime sosyal içeriğini veren ve verecek olan bu sınıftır. Son çıkan haberler ışığında kısa da olsa bu gelişmeleri aktarmak önemlidir.

Şah diktatörlüğünün yıkılışında, ülke ekonomisinin temel dayanağı olan petrol sanayiinde çalışan işçilerin önemli, daha doğğrusu belirleyici rolü olmuştu. Grev dalgası süreklilik kazanmış, Şah rejiminin ekonomik temelleri zayıflamış, adeta çöküşüne yolaçmıştı. Bu grevlerin anlamı şu gerçekler gözetildiğinde görülecekti. Grevler sonucu petrol üretimi 1978'den sonra yarıyarıya bir düşüş göstermiş, o kadar ki, dünya'nın ikinci büyük petrol üreticisi olan İran, Aralık '78'den sonra dışarıdan petrol ithal etmeye başlamıştı. Grevler, rejimin bütçesinin %80'ini eritiyordu. İran hergün 60 milyon dolarlık petrol ithal etmek zorunda kaldı. İşte bu gelişme Şah rejiminin çökmesinde en önemli etken oldu. Mollalar bu gelişmenin yarattığı ortamdan yararlanarak yönetime geldiler. Mollaların dışında Şah'ın diktatörlüğünün yıkılışında önemli bir rol oynayan grup ve siyasal akımlar ise, iktidara yönelmiş bir program ve örgütlülükten uzaktılar. Bu gerçek işçi sınıfının mücadelesini de önemli derecede zayıflatıyordu.

Yeni "dini yönetim"in gerici politikalarına kafa tutacak tek güç yinede işçi sınıfıydı. Petrol sanayii işçileri bölgeninin en barbar diktatörünü kovmanın güven ve bilinciyle mücadeleye devam ettiler. 1979 İslam Cumhuriyetinin ilanından sonra devlet güçlerinin kurşunladığı kesim öncelikle işçiler oldu. İslam Cumhuriyeti işçi sınıfındaki bütün gelişmeleri denetlemek istiyordu. Ama Şahı deviren bu sınıf kendine güvenini kolay yitirmiyordu. Dini propaganda ve 1 Mayıs'a karşı önlemlere rağmen 1979'da başkent Tahran'da 1 Mayıs kutlamalarına katılan işçilerin sayısı yarım milyonun üzerindeydi. Bu, İslam Cumhuriyetinde en önemli toplumsal gücün proletarya olduğunu bir kez daha gösteriyordu. Bu nedenledir ki mollalar 1 Mayıs'ı dini bir bayrama dönüştürmek istediler. Ama işçilerin mücadelesini sürekli kılan önemli bir etken vardı. Bu etken Şaha karşı grev dalgası döneminde üretim birimlerinde kurulan işçi komiteleri, daha doğrusu konseylerdi. Bu konseyler Şah rejiminin yıkılışından sonra legal biçimde işçiler tarafından yeniden kurulmuş ve önemli yetkilerle donatılmıştı. İşçiler İslam Cumhuriyetinin devrim konseyinde kendilerinin seçtikleri bazı temsilcilerin yeralmasını da talep etmişlerdi. Bu konseyler işçileri her düzeyde temsil etme yetkisine sahipti. İşçiler ayrıca iş süresinin haftada 40 saate indirilmesi, eski fabrika yöneticilerinin kovulması ve halk mahkemesine çıkarılması, iş tüzüğünün yeniden düzenlenmesi vb. talepleri ısrarla savunuyorlardı. Bununla birlikte bu çabalar yöresel, fabrika düzeyinde kalıyordu. Konseyler bu çabaları merkezileştirmede yetersiz kalıyorlardı. Bu da güçleri dağıtıyordu. Sınıf mücadelesinin eriştiği bu düzeyde İran çapında örgütlenmiş militan devrimci bir partinin yokluğu kendini bütün çıplaklığı ile hissettiriyordu. Buna rağmen molla rejimi işçilerin bu örgütlerini dağıtmada zorlanıyordu. Bu nedenle işçi konseylerini dağıtmak için farklı yöntemlere başvuruldu.

Mollalar bir yandan Hizbullah örgütünün üyelerini bu konseylerin içine sızdırarak onları içten fethetmeye, diğer yandan da fabrikalarda "islam konseyleri" kurdurarak işçilerin direnişini kırmaya çalışıyorlardı. "İslam konseyleri" '80'li yıllarda yasalaştırıldı. Bu süreçte bir çok işçi önderi katledildi. İşçilere saldırıyı kolaylaştıran en önemli etken Irak- İran savaşının yarattığı atmosfer oldu. 20 Haziran 1981'den itibaren ülkeyi bir idam dalgası sardı. Bir çok işçi önderi idam edildi. Bu da fiilen konseylerin dağılması demekti. Yaklaşık üç yıl boyunca yaşayan işçilerin bu örgütlenmesi geride önemli bilgi, deney ve etki bırakıyordu.

Irak- İran savaşı işçi sınıfının gücünün zayıflamasında önemli bir rol oynadı. Ülkenin en büyük petrol rafinerisi (Abadan) savaşın başlangıcında tahrip edildi. İşçi sınıfının en örgütlü, bilinçli, militan çekirdeğini oluşturan bu rafinerinin işçileri başka yerelere dağıtıldı. Bu durum işçi sınıfının mücadelesinin sürekliliğinin sekteye uğramasına yolaçtı. Bu gelişmeyi sistemli bir dini ve milliyetçi propaganda izledi. Bütün bu baskılara rağmen işçiler her fırsatta rejime kafa tuttular. Savaş cephesine gönderilmeye direniyor, silah üretimini sabote ediyorlardı. 1983'ten sonra'da savaşa karşı gösteriler yapılmaya başladı. Özellikle 1987'den sonra gelişen işçi mücadelesi İran'ın savaşı sürdürmesini etkiliyordu. İran'ın BM barış önerisini kabul etmesinde bu gelişmenin önemli bir rol oynadığını belirtmek gerekiyor. Zira sonraki gelişmeler bu gerçeği bir kez daha ortaya koyacaktı. Daha önceki yıllarda molla rejiminin 1 Mayıs'ı kaldırma çabalarına rağmen işçilerin mücadele günü olarak 1 Mayıs'ı kutlamaları 1989'da bir sıçrama gösterdi. 1 Mayıs 1989'da bir çok şehirde kutlanırken, işçiler 23 maddeden oluşan bir talep listesi sundular molla rejimine. Kadın ve erkeklere eşit haklar, çocukların çalıştırılmasının yasaklanması, 40 saatlik iş süresi, Kürt ve Filistin kurtuluş hareketlerinin desteklenmesi vb. talepleri içeriyordu bu liste. Bu gelişmeleri gören molla rejimi 1991'den itibaren resmi 1 Mayıs'lar düzenlemeye başladı. Buna zorla getirilen işçiler dışında kimse yanaşmadı. İşçiler bu resmi 1 Mayıs'ları boykot etti ve ayrı kutladı. Bunu grev türü eylemler izliyordu. İlk önemli grev 29 Aralık 1990'da patlak verdi, 13 Ocak 1991'e kadar sürdü. Petrol işçilerinin bu grevi eski militanlığı hatırlatıyordu. Zira bunlar en deneyimli işçilerdi. İkinci önemli grev 1991'in Ekim ayında oldu. Üçüncü grev ise bu yılın Ocak ayında başladı. İsfehan'da 17 gün, Tahran ve Şiraz'"da 15 gün sürdü.

Bütün bu gelişmeler İran işçi sınıfının mücadelesinde bir sıçramanın, yeni bir gelişme döneminin göstergeleriydi. Bu grevler sonucunda rejim işçilerin bazı taleplerini kabul etmek zorunda kaldı; değişik önlemlerle bu dalgayı durdurmayı denedi. İşçilerin bazı kesimlerini memurlaştırmak istediler. Ne var ki mollalar bu adım da da başarılı olamadılar. Resmi açıklamalara bakıldığında 1991 Mart'ından '92 Martı'na kadar İran'da 2 bin dolayında grev gerçekleşti. özellikle '91'den itibaren mücadele büyük bir ivme kazandı. Haziran ayında İsfahan'da göstericiler polisle çatışarak bir çok banka şubesini ve resmi kuruluşları ateşe verdiler ya da tahrip ettiler. Aynı ay içinde Tahran'ın yoksul bölgelerinde çıkan çatışmalarda 13 polis otosu yakıldı ve 300 kişi tutuklandı. Sencan'da 17 Ağustos'ta yapılan gösteriye 30 bin kişi katıldı. Çıkan çatışmada beş kişi öldürüldü ve bir çok resmi bina ateşe verildi. Benzer olaylar Tebriz'de de cereyan etti, bir çok banka şubesi tahrip edildi. Bu gelişmeler sınıf mücadelesinde bir sıçramanın ifadesidir. Ama işçi sınıfının yaşam koşullarında önemli bir değişiklik de olmadı. Zira İslam Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana varolan kapitalist özel mülkiyet ilişkilerinde bir dönüşüm sağlanmadı. Eski toplumsal kurumlar varlığını sürdürdü. Şah döneminin palazlanmış sanayicilerine tepki duyan yerel ticaret burjuvazisinin lehine bir ekonomik politika gündeme getirildi. Pragmatizmiyle tanınan Rafsancani Batı pazarına açılmanın koşullarını yeniden yaratmaya çalıştı. "İslam ekonomik düzeni" sözde kullanılan bir fantaziden ibaretti, böyle olmaya da mahkumdu. Nitekim serbest pazar ekonomisinin mekanizmalarına tam işlerlik kazandırmada mollalar arası mücadelede dini "fundamentalistlere" karşı başarı sağlayan "ılımlı" Rafsancani, özellikle izlediği ekonomi politikayla yurtdışındaki uzmanlarla, Şah döneminde ABD ve Batı Avrupa ülkelerine yerleşen vasıflı işgücünü İran'a çekmeyi hedefledi. Dış sermayeye karşı kapılar tamamen açıldı. Bu önlemlerden dolayı AET İran'a karşı ekonomik yaptırımlarının Kasım 1991'de kaldırdı. Fırsat kollayan Alman sermayesi İran'a akmaya başladı. İMF Mart 1991'den itibaren İran'a kapalı olan kredi kanallarını yeniden açtı. Buna uygun olarak İran'ı yabancı sermaye için çekici konuma getirmek üzere bir özelleştirme programı gündeme getirildi. Ülkede önemli bir yer tutan otomobil üreti-

(Devamı s.5'de)

Emperyalistler Fujimori'nin yanında

Peru'da Nisan ayı başında bir darbeyle yönetimi tekeline alan devlet başkanı Alberto Fujimori, ABD'nin sözde tepkisini almakla birlikte, emperyalistlerden tam destek görüyor.

Bush yönetimi Fujimori'den eski "demokratik" anayasaya dönmeyi talep etmesine ve görünürde bu talebinde ısrar etmesine rağmen, IMF sözcüsü yaptığı açıklamada, yapılan anlaşmalara uyulduğu sürece herhangi bir ekonomik önlemin alınmayacağını ve kredi desteğinin devam edeceğini belirtti. Gerçekten Fujimori IMF'nin isteği doğrultusundaki bütün "neo-liberal" önlemleri alıyor. Gümrük duvarları tümüyle kaldırıldı. Yabancı sermayenin giriş çıkışına hiç bir engel konulmayacak. Özelleştirme programı hızlı bir biçimde hayata geçiriliyor. Petrol üretimi üzerinde devlet tekeli kaldırıldı. Kitlesel çıkışları engelleyebilmek için sendikal haklar kaldırıldı. Silahların zoruyla yürürlüğe konulan tüm bu önlemler, emperyalistler tarafından destekleniyor. "Şili modeli" olarak adlandırılan bu uygulamalar, Latin Amerika ülkelerinde ancak faşist rejimler altında hayata geçirilebiliyor. Fujimori tarafından gündeme getirilen ve "Fujişok" olarak nitelenen bu önlemler sonucu, yerli işletmelerin %40'ını oluşturan 800 bin orta ve küçük üretici iflas etmiştir. Peru'da halkın %70'i ağır yoksulluk koşullarında yaşamaktadır. Resmi işsizlik rakamı %10 gözükmekle birlikte, çalışabilir nüfusun %80'i açık ya da gizli işsiz durumdadır.

Kanun kuvvetinde karanamelerle ülkenin irili ufaklı tüm işletmelerini özel sektöre devreden Fujimori iktidarının mali destekçileri Japonya ve ABD'dir. Bu iki ülke 1991 yılında 1 milyar Doları aşan düzeyde bir kredi imkanı tanımışlardı Peru yönetimine. Bu yatırımların en kısa zamanda gerekli aşırı karları sağlamalarını engelleyen yaygın grev dalgası askeri darbenin en temel nedenlerinden biri oldu.

Öte yandan 12 yıldır iktidarı hayli zorlayan gerilla hareketinin giderek güçlenmesi ve başkent Lima'nın gecekondu mahallelerine kadar inerek yaygınlaşması darbenin ikinci temel nedenidir. 12 yıldır 25 binden fazla insanın ölümüne neden olan içsavaş "Fujişok" programının yürürlüğe sokulmasıyla birlikte daha da alevlenmiş, IMF politikalarının yarattığı tahribat gerilla hareketi Aydınlık Yol'un kitleler nezdinde etkinliğinin hızla artmasına neden olmuştur.

Merkezi iktidarı doğrudan tehdit eden ve küçümsenmeyecek bir toplumsal tabana dayanan devrimci gerilla hareketinin ulaştığı düzey, Peru egemen sınıflarından öteye asıl olarak ABD emperyalizmini rahatsız etmekteydi. Dolayısıyla Fujimori darbesinin arkasında Pentagon ve CIA vardır. Zaten Fujimori açıklamalarında güvendiği güçlere açıkça işaret etmekte, "yeni hükümetin eğilimi anlaşır anlaşılmaz uluslararası cemaat anlayışsız tavrından vazgeçmekte gecikmeyecektir", demektedir.

Fujimori darbe ile, Şili modelini uygulamada karşılaştığı kitle muhalefetini bastırmak ve devrimci gerilla hareketini ezmek istiyor. Darbe ilk anda büyük tepkiye yolaçmamış görünse de bugün farklı gelişmeler sözkonusu. Başlangıçta halkın tepkisini azaltan bir çok etken sözkonusu idi. Zira Fujimori, diğer Latin Amerika darbelerinin tersine darbeyi "kansız" gerçekleştirdiğini, devlet kademelerindeki rüşvetçilerin kökünü kazıyacağını vb. söylüyordu. Öte yandan da, muhalefetin gelişme ihtimali olan yerleri askeri ablukaya alıyordu. Buna rağmen bir çok kitle örgütü direniş çağrısı yaptı.

Ayrıca Fujimori'nin durumu Pinoşe'ye de benzemiyor. "Şili modeli" yaratmak pek kolay görünmüyor. ABD'nin bölgedeki "anti-uyuşturucu kampanyası" Peru'yu epeyce çökertmiş durumda. Ordu da bir moral çöküntü yaşanıyor. *Peru Report*'un yazdığına göre son altı yıl içinde 84 bin kişilik ajan sayısında sürekli bir azalma sözkonusu. 4.700 ajan başvuru ile işi bırakmış, 3.400 'ü ise kaçmış.

Peru'da siyasal durum devrim güçleri lehine gelişiyor.

Darbenin baş hedefi

Peru Komünist Partisi - Aydınlık Yol

Sendero Luminoso (Aydınlık Yol) adıyla tanınan Peru Komünist Partisi (PCP), Peru'daki Fujimori darbesinin baş hedeflerinden birini oluşturmaktadır.

Sendero Luminoso devlet iktidarına alternatif bir devrimci politik gücü temsil ediyor. Felsefe pro-

fesörü olan Abimael Guzman Reynoso eski Peru Komünist Partisi (PCP) içinde bir "Kızıl Grup"un önderliğini yapıyordu. PCP'nin Sovyet yanlısı politikasından dolayı, 1964 yılında "Kızıl Grup"un da içinde yeraldığı "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunan ayrı bir parti kuruldu. '70'li yıllarda maocu PCP içindeki tartışmaların ardından, bu "Kızıl Grup" bu kez Peru Komünist Partisi-Aydınlık Yol'u (PCP-SL) kurdu. 17 Mayıs 1980'de PCP-SL "halk savaşı"nı ilan etti. Peru'nun toplumsal koşulları, tarihsel özgünlükleri temelinde kısa sürede etkin bir güç haline gelen PCP-SL devletin hedefi haline geldi. Özellikle gençliğin umudu haline gelen başkan Gonzola "Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi"nin savunucusu durumundadır. Sendero Luminoso'nun örgütlediği gösterilere katılanların %80-90'ı gençlerden oluşmaktadır. Kadınlar örgütün her kademesinde önemli oranlarda temsil edilmektedirler. Partinin örgütlü çekirdeğinin 1 200 kadrodan oluştuğu, savaşan gerilla sayısının ise 3.000'in üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Ülke genelindeki aktif sempatizan sayısı ise 70 bin civarındadır.

SL başından beri radikal-devrimci bir çizgi izlemiş ve yoksulların büyük desteğini almayı başarmıştır. Devlet Aydınlık Yol'a karşı özel bir savaş yürütmektedir. 1980'den bu yana yaklaşık 18 bin sivil insan bu partiyi desteklediği için devlet güçleri tarafından katledilmiştir. 3 binin üzerinde insan "kaybolmuş"tur.

Fernando Belaun de Terry hükümeti döneminde (1980-1985), 1982'de Sendero'ya karşı savaş ilan edilmiş, gerillayı desteksiz bırakmak amacıyla katliamlar düzenlenmştir. General Luis Cisneros yürütülen bu özel savaşa ilişkin şunları söylemektedir. *"Güvenlik güçlerinin başarılı olabilmesi için Senderosların yanısıra Senderos olmayanları da imha etmesi gerekiyor... 60 kişi öldürecekler, ama içlerinde sadece üç kişi Senderos olacak, ama yine de 60 kişinin Senderos olduğunu söyleyecekler"*. Devletin bütün kurumları bu gelişmelere uygun olarak yeniden şekillendirildi.

Alan Garcia (1985-1990) aynı politikayı sürdürdü. Ordu "gizli güçler"e karşı mücadele için serbest bırakıldı. Herhangi bir mahkeme müdahale edemeyecekti. 1986'da bu gelişmelerin ilk sonuçları alınıyor, Lima'daki üç cezaevinde politik tutuklular tarafından başlatılan ayaklanma, Garcia'nın emriyle 300 politik tutuklunun katledilmesiyle sonuçlanıyordu. Devlet güçleri her askerin ölümüne katliamlarla cevap verdiler. 1989'dan bu yana ordu, "sivil otorite"den bağımsız bir savaş yürütüyor. Anti-terör yasasıyla bölgeye herhangi bir muhabir ya da gözlemci bırakılmıyor. Ne var ki tüm bu katliamlar ve çabalar devrimci hareketin gelişip güçlenmesine engel olamadı.

5 Nisan'daki darbeden sonra bu hareketin üyelerine yönelik özel saldırılar düzenlenmiştir. Hava ordu birlikleri dünyanın en büyük kokain üretim bölgesi olan Alto Huallago'yu işgal etti. Zira bu bölgede elde edilen gelirler gerilla hareketine maddi ve lojistik desteğin temeli. Sendero'nun 600 militanının tutuklu bulunduğu Canto Grande ve Castro Castro cezaevlerine saldırılar yapıldı. Devlet çoktandır bu cezaevlerindeki kontrolünü yitirmişti. Cezaevleri Sendero'nun en önemli eğitim merkezi haline gelmişti. Başka cezaevlerine sürgün etmek üzere 7 Nisan'da Canto Grande tutuklularına yönelik bir saldırı düzenlendi. Tutuklular bütün güçleriyle direniş gösterdiler. İçeriye girmeyi başaramayan ordu birlikleri 3 gün sonra cezevinin bir bölümünü havaya uçurarak içeri girmeyi başardılar. Bu saldırıda 36 tutuklu öldürüldü ve 300'ün üzerinde tutuklu yaralandı.

Bu saldırıların yanısıra, halkı gerillalara karşı örgütlemek için büyük bir çaba harcanıyor. Çete biçiminde örgütlenen köylü milisler gerillaya karşı kullanılıyor. Fujimori köylü milisleri sistemini gerillaya karşı mücadelede stratejik bir temel olarak seçmiş bulunuyor. Bu milisler direk ordunun denetimindedir. Çıkarılan bir yasayla ordunun desteklenmesi zorunlu hale getirilmiştir. Askeri yapıyla içiçe geçen bu köylü milisleri askerlik görevinden muaf tutuluyor. Herşeye karşın Sendero gerillaları eylemlerini hızlandırarak sürdürüyor. Cezaevi katliamının ardında Lima'nın bir çok yerinde saldırılar olmuştur. Darbe devletin gücünü gerillaya karşı daha da zayıf düşürmüştür. Aydınlık Yol bu durumda üstünlük sağlamıştır.

Diğer taraftan Fujimori'ye karşı geniş çaplı bir muhalefet gelişiyor. Bu gelişmeleri hesaba katan Sendero sözcüleri, 1991'den beri "stratejik güç dengesi"nden sözediyorlar ve 2000 yılında iktidarı ele geçirebileceklerini söylüyorlar. Devletin saldırıları gerilla hareketine güç kaybettiremiyor. Tersine yoksullukla içiçe büyüyen gençlik ve köylüler ile akademisyenlere Sendero bir umut olarak görünüyor. Kitlesel katliamlar gerçekleştirmeden gerilla hareketini zayıflatmak pek mümkün değil. Şehir merkezlerindeki genç işçi kuşağının düzenle bağları kopmuş ve Fujimori'yi emperyalistlerin uşağı olarak nitelendiriyorlar.

Ne ekerseniz onu biçersiniz!

Siyasal örgüt ya da parti, temsil ettikleri sınıf adına politik alana müdahale etme araçlarıdır. Örgütün en üst organı olarak MK, MYO aracıyla örgütün teorik, politik ve örgütsel anlayışını yansıtır. Örgütün devrim perspektifine uygun bir faaliyet yürütür ve böylece hedef aldığı işçi sınıfı ve emekçi yığınlarını devrim mücadelesine çekebilmek doğrultusunda örgüte önderlik eder.

MK en üst organ olarak, kendisine doğrudan bağlı il komitelerinin ve il komitelerine bağlı yerel örgütlerin pratik politik faaliyetlerine yön verip bu örgüt ve komiteleri denetler. Çalışmayan organların önündeki engelleri aşmasına, faaliyetin süreklilik kazanmasına yardımcı olur. MK bu aksaklıkların üstüne gitmeyip, liberal bir tutuma girerse, mücadelenin yükselmesiyle birlikte bu aksaklıklar içten içe hastalığa, çürümeye ve bozulmaya ve zamanla örgütü tasfiyeye kadar görürür. Örgüt liderliğinin, kitlelere ulaşma kanallarının birinin tıkanması halinde, duruma müdahale ederek tıkanan kanalların açılmasını sağlaması devrim mücadelesinin sürekliliği için zorunludur. En üst organ MK nasıl ki yukarıdan aşağıya bütün örgüt organlarını denetleme ve yön vermekle yükümlü ise, alt birim ve organlar da kendi üstlerinin olumsuzluklarını eleştirmek ve olumsuzlukların giderilmesi için uyarmakla yükümlüdür. Çelikten disiplinli bir partinin yaratılması demokratik merkeziyetçilik kuralının işlemesiyle mümkündür.

Devrimin başarıya ulaşması için kitleler içerisinde kararlı, sürekli ve ısrarlı ve militanca bir mücadele gerekli ise, aynı mücadele örgütü meydana getiren devrimci taraftarlar için gereklidir. Teorik, politik ve örgütsel çalışmayı yürütemeyen, sempatizan ve taraftarlarını bilimsel sosyalizm doğrultusunda harekete geçiremeyen örgüt veya parti, işçi sınıfı ve emekçi yığınları içerisinde devrimci mücadeleyi yükseltemez ve devrim mücadelesi zaferle taçlanmaz. Devrimin zafere ulaşması, proletaryanın sınıf partisinin bilimsel, kararlı ve ısrarlı bir mücadeleyle, başta işçi sınıfı olmak üzere sosyalist devrimde çıkarı olan kitleleri kucaklayıp örgütleyebilmesiyle mümkündür.

EKİM böyle bir sorgulamanın ürünü oldu. 1987 yılında marksist-leninist ihtilalci bir sınıf partisi yaratmak amacıyla politik arenada yerini aldı. EKİM ilk çıkışından bu yana yaklaşık beş yıllık süre içinde, teorik ve politik açılımıyla, örgütsel faaliyetleriyle belirli yapılanmalardaki devrimciler ve ileri işçiler için çekim merkezi oldu.

Ben burada EKİM örgütünün İzmir'deki olumlu ve olumsuz yanlarını bildiğim kadarıyla değerlendirmeye çalışacağım. EKİM, 1988-89 yıllarında İzmir'de tek tek devrimcilerle ilişki kurup mücadeleyi yükseltmeye çalıştı. 1989 1 Mayıs'ında kendi olanaklarıyla yüzlerce bildiri basarak bu bildirileri başta işçi sınıfı olmak üzere kitlelere ulaştırdı. EKİM teori-politik platformu ve buna uygun olarak pratik politik faaliyetleri sayesinde, kısa zamanda örgütün saflarına eski ve yeni insanların katılımını sağladı. Örgütün saflarına katılan eski devrimciler kendileriyle birlikte bir takım zaaflarını da örgüte birlikte getirdi. Devrimci harekete yeni girenler ise teorik ve politik olarak gelişip mücadele etmek istiyorlardı. EKİM saflarında mücadele etmek isteyenlerin sayısı günden güne çoğalıyordu. Bu katılımlar gün geçtikçe yerini kendiliğindenciliğe bırakmaya başladı. Devrimcilerin sadece pratik faaliyet yürütmeleri ve dergi okumaları yetmiyordu. Aynı zamanda örgüt içerisinde mücadele eden sempatizanların teorik, politik ve örgütsel olarak geliştirilmesi, dönüşümlerinin sağlanması ve leninist örgütlenme tipine uygun mevzilendirilmesi gerekiyordu.

EKİM perspektiflerinin bir gereği olarak pratik ve politik faaliyette işyerleri ve fabrikalar temel olması gerekirken, iş yerleri ve fabrikalar gözardı edilerek faaliyetler emekçilerin yoğun olduğu gecekondu mahallelerine yöneliyordu. İzmir örgütünde mücadele eden devrimcilerin olumsuzluklarının üzerine gidilmemesi ve bu olumsuzlukların çözülmemesi ise güç kaybına neden oluyordu. Devrimcilerin militan ruhu ve coşkusu yerini pasifizme bırakıyordu. İzmir'de örgüt içinde mücadele eden devrimcilerin teorik, politik ve örgütsel olarak yetiştirilmemesi, İzmir'deki merkezi bir önderliğin olmamasından kaynaklanıyordu.

Yaşanılan bütün bu olumsuzlukların çözümü için emek harcanmadığı gibi, tersine *Ekim* sayfalarında İzmir örgütü ve taraftarları eleştiri tahtası haline dönüştürüldü ve her eleştiride dönüp

İzmir örgütü örnek gösterildi. İzmir'de pratik ve politik faaliyet yürüten devrimci arkadaşların bu eleştirileri hak etmediklerini düşünüyorum.

MK dönüp kendisine bakmalı ve sormalıdır: İzmir'deki hareketin yükselmesi için ne yaptım, kaç tane yetişmiş kadro gönderdim ve bunlar İzmir'de ne kadar kaldılar? EKİM örgütü saflarında mücadele eden devrimcilerin hangisini politik ve örgütsel olarak yetiştirdim? Örgüt olarak benim katkım nedir?

Örgüt içerisinde mücadele eden devrimcilerde olumsuzlukların olmasına rağmen anında müdahale edilmedi. Zamana bırakıldı. Zamana bırakılan çözümler ise hareketin ilerlemesine değil gerilemesine neden oldu. Bu kadar zaman geçmesine rağmen İzmir merkezi önderliğin oluşturulmaması, olumsuzlukların anında çözülmemesi, EKİM örgütü adına ceza alan devrimcilerin sahiplenilmemesi ve dıştalanması vb. insanın kafasında soru işareti bırakıyor. İzmir EKİM için önemli değil, olursa olur olmazsa olmaz...

EKİM örgütünün 1989'dan 1991 yılına kadar İzmir'de pratik ve politik faaliyet yürüten hareketlerin en ön sıralarında yer aldı. Her olaya anında müdahale etmeye çalıştı ve az da olsa başarılı oldu. Üç yıl içerisinde '89 1 Mayıs'ında biri öğrenci, altısı işçi olmak üzere yedi kişi, '91 1 Mayıs'ında 1 öğrenci, 10 işçi olmak üzere 11, '92 yılında pratik faaliyet esnasında 1 öğrenci 2 işçi 3 kişi gözetim altına alındı ve 2 işçi tutuklandı. Bunların haricinde gözaltına alınıp bırakılan arkadaşlar vardır. Pratik faaliyet esnasında veya sonrasında 21 kişi gözaltına alınmış ve EKİM üyeliği nedeniyle düşman tarafından sorgulanmıştır.

Saflarımızda mücadele eden devrimcileri teorik, politik ve örgütsel olarak yetiştirelim, devrimciler arasındaki yoldaşlık duygularını geliştirelim ve örgütlerine güvenlerini sağlayalım. Düşman karşısında alacakları tavrı en ince ayrıntılarına kadar kavratalım. Düşmanın devrimcileri değil, devrimcilerin düşmanı yargılamasını, sorgulamasını öğrettikten sonra düşman karşısında devrimci onurunu, insanlık onurunu korumalarını bekleyelim. Yoksa diğer türlü düşman karşısında zaaf gösterir.

EKİM örgütünün düşman karşısındaki tavrı olumsuz olanlara karşı kesin bir tavır geliştirmesi cezaevinde veya dışarda boşlukta bırakması doğru olmasa gerek. Bu devrimci insanların kendi zaaflarını aşmalarına ve yeniden mücadeleye katılmalarına yardımcı olunmalı.

Biz kendimizi diğerörgütlerle kıyaslamıyoruz. Ve onları ölçü almıyoruz. Ama onlarla da düşman karşısında zaaf gösteren devrimciler mevcuttur. Cezaevindeki örgütlü yaşam onları yeniden mücadeleye hazırlıyor.

Bizimkiler ise dağılıp gidiyor.

EKİM daha yeni bir örgüt, bir çok şeyi yeni şekilleniyor. Bazı konular yayın organında yer almıyor. EKİM saflarında mücadele eden taraftarlarda cezaevi yaşamı ve bunun gibi bir çok konuları bilmiyorlar. Yayın organında devrimcilerin bilmeleri gereken konularda yazıların yazılması ve devrimcilerin aydınlatılması gerekir.

Buca Cezaevi'nden bir Ekimci

Yugoslavya'da gerici...

(Baştarafı s.16'da)

kurmak hedeflenmektedir. Ancak bunun son derece karmaşık bir süreç olduğu açık; AET Yugoslavya'yı kendi "arka evi" olarak görmekte, bölgedeki bir sürü gerici güç hak iddiasında bulunmakta, ABD ise bölgedeki gelişmeleri kendi denetimine almanın kavgasını vermektedir. Kendini her adımda dışa vuran bu gerici dalaşma, sorunu büsbütün içinden çıkılmaz hale getirecektir.

Alınan ambargo kararı ise en çok halkı etkilemektedir. Yoksulluk, hastalık, ölüm vb. ile yüzyüze olan Yugoslavya tam bir çöküşün eşiğine gelmiştir. Faşizme karşı direnişte kaynaşan bu halklar, bugün, kendi kaderini tayin ile hiç bir ilgisi kalmayan milliyetçi bir boğuşmanın içine itilmiş bulunmaktadırlar. AET ve Birleşmiş Milletler "Güvenlik Güçleri"nin denetimi altında ilan edilen "bağımsızlık"ın bedeli, emekçiler için emperyalizme bir kat daha bağımlılık, daha çok yoksullaşma ve sefalet, daha çok işsizlik vb. olacaktır.

Avrupa'da devletin şoven kampanyası

EKİM YDÖ karşı kampanya yürütüyor

Demirel-İnönü hükümeti bir terör ve savaş hükümeti olarak kuruldu. İlk işi de realitesini kabul ediyoruz dedikleri Kürt halkına saldırmak oldu. Önce Lice ve Kulp'da, daha sonra Newroz'da polis ve ordu birlikleri sivil halka kurşun yağdırarak katliam yaptılar. Kürdistan hergün defalarca savaş uçaklarıyla bombalanıyor. Bu arada Özel Harp Dairesinin faaliyetinin bir ayağı da bir işçi ve devrimci kenti olan İstanbul'a kaydırıldı. İlk iş terörist ilan edilen Dev-Sol militanı 11 devrimcinin 17 Nisan'da imha edilmesi oldu. Ardından 1 Mayıs'ı engellemeye yöneldiler. TRT ve basın yayın yoluyla tehditler savruldu, işçiler fabrikalara hapsedildi. Hükümet tüm bu saldırılarını yüzüne taktığı sahte bir demokratikleşme maskesiyle yürütüyor. İlerici kamuoyunu da bu maske ile aldatıyor. O şimdi, Kürt düşmanlığı temelindeki bu saldırıyı ırkçı şoven bir kampanya halinde yurtdışını da taşırmış bulunuyor. Basın, TRT, konsolosluklar, cami ve Alevi dernekleri gibi gerici ve dinci kuruluşlar ona bu kampanyada suç ortaklığı yapıyorlar. Bilfiil konsoloslukların teşvik ve desteği ile hayli etkin bir propaganda yürütülüyor. Geçtiğimiz ay gerici yöneticilerin önderliğindeki Alevi derneklerinin de katılımıyla Kürt aleyhtarı yürüyüşler de düzenlediler. Ülkede on yılda bir darbe yapan, her türlü demokratik hakkı rafa kaldırıp yığınlara kan kusturan, günümüzde Kürdistan'da özel savaşı yürüten ordu için, *Hürriyet* gazetesi aracılığıyla "Gurbetçi Ordu Elele" kampanyası örgütlediler. Yurtdışındaki Ekimci işçiler olarak bu ideolojik içerikli karşı-devrimci kampanya karşısında sessiz kalamazdık. Bu kampanyanın karşı-devrimci yüzünü açığa çıkarmak için bir karşı kampanya başlattık. İlk elden on binin üzerinde basılıp dağıtılan özel bir sayı çıkardık. Yanısıra polisi, orduyu teşhir eden iki çeşit ve bir de Kürt ve Türk ulusundan işçilerin ve halkın birliğinin simgeleyen pul hazırlayıp kullandık. Kampanyayı komiteleşerek sürdürüyoruz. Alevi derneklerine "devletin oyunlarına ortak olma" başlıklı bir çağrı metni hazırlayıp iletmek; kitleye dönük yoğun bir propaganda ve teşhir çalışması yürütmek; film gösterileri; protesto kartları; imza kampanyası; çeşitli ülkelerde bilgilendirme amaçlı standlar açmak önümüzdeki günlerde başvuracağımız etkinlikler olacaktır.

Kampanyayı, her ay bir yurtdışı bülteni çıkararak yönlendirmeyi kararlaştırdık. Bu bülten aracılığıyla tüm uluslardan işçileri gelişmeler hakkında bilgilendirip onları şoven kampanya konusunda aydınlatıp TC'yi teşhir temelinde yanımıza almayı hedefliyoruz.

Yurtdışından Ekimciler

Bülten'den...

Türkiyeli Türk ve Kürt işçiler!

...

Kürt halkının celladı bu ordu, kendi dilini, kendi kültürünü, kendi kimliğini aradığı için Kürtleri katlediyor. Devlet devrimcileri, daha onurlu, daha insanca, adil düzen olan sosyalizm istedikleri için katlediyor. Siz bu katil orduya, halka sıkılsın diye para vermemelisiniz. Bir işçi, kardeş Kürt halkının katledilmesi için para toplamamalıdır. Vereceğiniz her kuruş kendinize de düşmanlık anlamına gelir. Unutmayın aynı ordu Zonguldaklı işçilerin yürüyüşünü Mengen'de kesmişti.

Her türlü hak arayışını dipçikle bastıran, 1 milyon dolarlık bir harcama yapmayarak 270 madenciyi katleden yine bu devlettir. Bu devletin insanlara verdiği değeri en iyi Erzincan depreminde gördünüz.

Bu katil orduyla, polisle, işçiler nasıl elele olabilir? OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu) denen tekelin, Türkiye'nin en büyük tekellerinden olduğunu, onun başındaki generallerin servetlerini hiç düşündünüz mü? T.Şahinkaya dünyanın sayılı en zengin on generalinden biridir. Onların "ulusal çıkarlar" ve "vatan korumak" türünden lafları sizi kandırmasın. Onların vatanı yok ki korusunlar. Onlar için vatan paradır.

Türk polisi kendi ağzıyla insan haklarına reddediyor. Siz hala bu polise nasıl bizim polisimiz diyebilirsiniz?

...

(Başlarafı s.28'de)

Partinin, çevrelerle değil, artık ***kitlelerle*** uğraşmasının ona ne gibi sorumluluklar yükleyeceğini gerçekten bir kez daha düşünmek gerekiyor. Yalnızca lafta bir kitle partisi olmamak için, giderek daha geniş kitlelerin partinin tüm sorunları ile ilgilenmesini sağlamalıyız. Onları bir basamaktan diğerine, politik ilgisizlikten protesto ve mücadeleye, genel protesto ruhundan sosyal demokrat düşüncelerin bilinçli kabulüne, bu düşüncenin kabulünden hareketin desteklenmesine, desteklemekten parti içinde örgütlü çalışmaya yöneltmeliyiz. Kitleleri şu veya bu şekilde etkileyen, çözümünün ona bağımlı olduğu sorunları en geniş kamuoyu içinde tartışmaksızın bu sonuca ulaşabilir miyiz? Eğer biz önemsiz görüş ayrılıkları yüzünden bölünürsek, işçiler bizi anlamayı bırakacak ve terkedecektir, biz ordusuz bir kurmay olacağız, diyor yazar ve bütünüyle haklıdır. Ama işçilerin bizi anlamaktan vazgeçmemesi, onların mücadele deneylerinin ve proleter içgüdülerinin ***bize***, "önderler"e de ***bazı şeyleri öğretmesi*** için, örgütlü işçilerin ortaya çıkan bölünme nedenlerini (bu nedenler her kitle partisinde devamlı olmuştur ve her zaman da olacaktır) incelemesi, bu nedenlere karşı bilinçli bir tutum alması ve herhangi bir Rus yada yabancı taşra şehrindeki olayları tüm partinin ve toplam hareketin çıkarları açısından bir bütün olarak değerlendirmeyi öğrenmesi gereklidir.

Yazar, merkezi önderliğe çok şey verildiği, ama ondan çok şey de istendiğine vurgu yaparken üç kez haklıdır. Evet, bu böyledir! Ve tam da bu nedenle, ***tüm partinin*** merkezi önderlik için uygun olan insanları sistemli olarak iyi düşünerek ve şaşmaz bir şekilde ***eğitmesi***, bu yüksek göreve aday olanların herbirinin ***toplam faaliyetini*** açık bir şekilde görmesi, hatta onların kişisel özelliklerini, güçlü ve zayıf yanlarını, başarı ve "yenilgilerini" tanıması zorunludur. Yazar, bu gibi yenilgilerin kaynaklarından bir kaçı hakkında olağanüstü kavrayışlı ve göze çarpıcı zengin bir tecrübeye dayanan bir yorum yapıyor. Ve tam da, bu yorumlar öylesine kavrayışlı oldukları için, tüm parti bunlardan faydalanabilmeli, sürekli olarak şu ya da bu "önder"in her, ya da kısmi "yenilgisini" ***görmelidir***. Yaşamında şu ya da bu yenilgiyi yaşamamış tek bir politikacı yoktur. Eğer biz, kitleleri etkilemekten, onların "iyi niyet"lerini yanımıza almak isteğinden ciddi olarak sözediyorsak, bu yenilgilerin çevre ve grupçukların küflü havasında gizlenmesine değil, tersine herkesin kararına sunulmasına olanca gücümüzle çabalamalıyız. İlk bakışta bu sıkıcı görünür; tek tek şu ya da bu önder için kimi zaman "kırıcı" karşılanır; ama biz yanlış olan bu hoş karşılamama duygusunu aşmak zorundayız. Bu bizim partiye ve işçi sınıfına karşı görevimizdir. Böylece, yalnızca böylece etkili partili işçi kitlesine (bir grupçuğun ya da çevrenin tesadüfen seçilmiş üyelerine değil) önderlerini tanıma ve ***onlardan her birini gerçek yerine oturtma*** olanağı vermiş olacağız. Yalnızca en geniş kamuoyu içinde bir tartışma, tüm acımasız, tek yanlı ve keyfi sapmaları bertaraf edebilir. Yalnızca bu, grupların zaman zaman saçma ve gülünç "zıtlıklarını" partinin kendisini eğitmesinde yararlı ve gerekli düşünce materyaline dönüştürebilir.

Işık, daha çok ışık! Büyük bir orkestraya ihtiyacımız var. Bu orkestrada rolleri doğru bir şekilde dağıtmak, birine duygulu kemanı, bir diğerine acılı kontrabası, bir üçüncüsüne şef değneğini vermek için tecrübe kazanmalıyız. Yazarın isabetli olarak parti organının ve tüm parti basınının sütunlarında bütün görüşlere konukseverce yer verme çağrısı gerçeğe dönüşsün. Tek tek herkes, herhangi birine (hangisi olduğu farketmez) göre gürültülü, bir diğerine göre yanlış, bir üçüncüsüne göre yerinde çalınmayan notalardan "düşmanlık ve kavgalarımız" hakkında karara varabilsin. Öncelikle bir dizi açık tartışmalar yapıldıktan sonradır ki, bizde gerçekten uyumlu çalan önder meclisi oluşabilir. Yalnızca bu şartlarda işçiler bizi anlamayı ***terkedemeyecek*** durumda olacaklar, ancak o zaman "kurmayımız", hem kurmayını izleyen ve hem de onu yönlendiren bir ordunun ***iyi*** ve ***bilinçli*** iradesine dayanacaklar.

V.İ. LENİN

"Iskra" Nr.53
25 Kasım 1903
Werke, Bd.7, s.105-109

* Sobakewitsch - N.W.Gogol'ün "Ölü Canlar" romanındaki bir tip.

Not: Işık, daha çok ışık başlığı tarafımızdan konmuştur.

"Iskra" Yazı Kuruluna mektup

Işık, daha çok ışık!

"Ne yapmamalı" makalesi önemli, tam da şu dönemde parti yaşamımızın yakıcı sorunlarını ortaya koyuyor. Öyle ki, bize gazetelerinin sütunlarını konukseverce açmak isteyen yazı kurulunun nazik davetinden hemen yararlanmamak zor geliyor -eğer insan *"Iskra"* da sürekli çalışan biri ise özellikle zordur, ve bir haftalık bir gecikmenin belki de bu davetten bütünüyle vazgeçilmesi anlamına geleceği bir anda, iki kat zordur.

Ve ben, mümkün olabilecek ve hatta belki de kaçınılmaz yanlış anlaşılmaları bertaraf etmek üzere bunu istişaren onayladığımı belirtmek istiyorum.

Her şeyden önce, makalenin yazarı, partinin birliğini korumak ve yeni bölünmelerden kaçınmak -özellikle önemli olarak nitelenemeyecek görüş ayrılıkları sözkonusu ise- gerekliliği üzerinde duruyorsa, bence binlerce kez haklıdır. Bir önderin barışseverliğe, hoşgörüye ve yumuşaklığa çağrı yapması, esasen ve özellikle içinde bulunduğumuz şu anda epeyce takdire değerdir. Şüphesiz, sadece eski ekonomistlerin değil, "belirli tutarsızlıklar"ın rahatsızlığını duyan sosyal demokrat grupçukların da etkisiz kılınmaları ya da partiden atılmaları akılsızca bir şey olurdu. Öylesine büyük bir akılsızlık olurdu ki, bizce yazarın, hayalindeki saygısız, inatçı, aptal ve atılmadan yana olmayı başaran Sobakevitsch'lere* karşı yönelen öfkeli tonu tamamiyle anlaşılır bir şeydir. Hatta biz daha da ileri gidiyoruz: Eğer herşeyden önce biz bir parti programına ve parti örgütüne sahipsek, parti organının sütunlarını konukseverce salt görüşalışverişi için açmamalı, aynı zamanda, kendi iç tutarsızlıklarından dolayı revizyonizmin bazı dogmalarını savunan ve şu ya da bu nedenden dolayı özel grup üslubunda ve bireycilikte ısrar eden gruplara, veya yazarın deyimiyle grupçuklara da -tümüyle önemsiz görüş ayrılıkları olsa bile- görüşlerini sistemli bir şekilde ifade etme olanağını vermeliyiz. Tam da "anarşist bireyciliğe" karşı kaba ve Sobakewitsch gibi katı olmamak için, bence, bu grupçuklara düşüncelerini temsil etme özgürlüğünü vermek, görüş ayrılıklarının anlamsızlığının ya da derinliğini değerlendirmek ve nerede, neyde ve ***kimin tarafında tutarsızlıkların*** görüldüğünü doğru tespit etmek için yapılabilecek her şey- hatta güzel merkezileşme şemalarından ve disiplinden birazcık sapma da dahil- yapılmalıdır.

Sekter çevrelerin kalıntılarıyla ilişkiyi kesmenin ve *-kitlelere* dayanan bir partide- şu şiarı kararlılıkla ortaya koymanın gerçekten zamanı gelmiştir: ***Daha fazla ışık!*** Parti ***her şeyi*** bilmelidir. Disiplininin çiğnenmesinin, revizyonizme bütün geri dönüşlerin ve bütün görüş ayrılıklarının değerlendirilmesi amacıyla ***tüm, kesinlikle tüm belgeler*** partinin hizmetine sunulmalıdır. Bütün partili işçi kitlelerinin bağımsız karar verebilme gücüne daha fazla güven: Onlar, yalnızca onlar bölünmeye eğilimli grupçuğun bu aşırı gayretini bastırabilir; onlarda yavaş yavaş, dikkat çekmeyen, ama ısrarlı bir etkileme çabasıyla, parti disiplininin korunması için "iyi niyet" uyandırabilir ve "anarşist bireyciliğin" ateşini söndürebilirler. Ve gerçekte yalnızca onlar soğukkanlılıkları sayesinde bölünmeye eğilimli unsurların abarttığı fikir ayrılıklarının ne kadar önemsiz olduğunu ortaya serebilir, ispatlayabilir ve inandırabilirler.

"Ne yapılmamalı" (genelde ne yapılmamalı ve bir bölünmeye neden olmamak için ne yapılmamalı) sorusuna her şeyden önce şöyle yanıt veririm: Bölünmenin halihazırda varolan ve gittikçe artan nedenlerinin, bu nedenleri ortaya çıkaran şartlar ve süreçlerin partiden gizlenmemesi. Evet, bundan da öte, bunlar yalnızca partiden değil, aynı zamanda, olanaklar ölçüsünde dışımızdaki kamuoyundan da gizlenmemelidir. Gizlilik nedeniyle saklı tutulması gereken şeyleri dikkate alarak "olanaklar ölçüsünde" diyorum; ama bizim bölünmemizde bu türden koşullar çok az bir rol oynuyorlar. Geniş kamuoyu; bu, engellenebilecek bölünmelerden kaçınmada, kaçınılmaz hale gelmiş olan bölünmenin getireceği zararları asgariye indirmede en emin ve tek güvenilir araçtır.

(Devamı s.27'de)